

Litomyšl hostila dvě desítky velvyslanců

Delegace velvyslanců, kteří mají v České republice své konzuláty, navštívila v pátek 13. května Litomyšl. Pracovní cestu organizovalo Ministerstvo zahraničí ve spolupráci s Pardubickým krajem a festivalem Smetanova Litomyšl. Velvyslanci si Litomyšl za cíl své cesty nevybrali náhodou. Organizátorka celé akce, bývalá velvyslankyně ČR ve Švédsku, Marie Chatardová, zvolila Litomyšl právě díky věhlasu Bedřicha Smetany, který v místě její bývalé diplomatické mise řadu let žil a tvořil. Ve Smetanově švédském období vznikla například symfonická báseň pojmenovaná po švédském „Jánošíkovi“ jménem Hakon Jarl. Po diskuzi s velvyslanci vyšlo najevo, že Smetanu a jeho hudbu velmi dobře znají a rádi by se do jeho rodiště podívali. Vzácné návštěvníky z evropských zemí, ale také např. z Argentiny, Filipín, Izraele, Mongolska, Turecka, Korejské republiky a dalších států, přivítal na litomyšlském zámku starosta města Michal Kortyš s manželkou a ředitel festivalu Smetanova Litomyšl Jan Píkna. V zámeckém divadle byl pro ambasadory a jejich manželky připraven malý koncert, který jim přiblížil festivalovou atmosféru.

„Jsme rádi, že se můžeme podívat i mimo Prahu na místa, která mají svůj historický půvab a jsou krásná. Tyto formální cesty se konají vždy jednou za rok, toto je v pořadí druhá a doufám, že ta tradice bude pokračovat. Já i moji kolegové cestujeme poměrně často, neformálně. Když jsem s nimi mluvil, většinou znají místa, která jsme navštívili. Tato cesta nám dává možnost poznat všechny kouty země, která je velmi dynamická, mladá a prosperující,“ říká papežský nuncius Diego Causero.

Hlavním bodem programu byla vernisáž výstavy děl Josefa Váchala s názvem „Mezi bohem a ďáblem“ v Zámeckém pivovaru, která zároveň zahájila čtvrtý ročník festivalu Smetanova výtvarná Litomyšl.

O překvapení se postaral ředitel Smetanovy výtvarné Litomyšle Jiří Lammel, ten k zahájení výstavy vyzval právě „zástupce božího na zemi“ a neoficiální hlavu diplomatického sboru, papežského nuncia Diega Causera. Papežský legát se nenechal zaskočit a prokázal, že je zdatným diplomatem, i když v České republice na rozdíl od svých kolegů nereprezentuje žádnou zemi. Ve své improvizované řeči vyzdvihl talent Josefa Váchala a poukázal na vnitřní rozpory této osobnosti, které lze vyčíst z toho, jak pokřiveně zobrazoval postavy a často i krajinu. Na vernisáži dále promluvil starosta Litomyšle Michal Kortyš, hejtman Pardubického kraje Roman Línek, Rumjana Dačeva z Památníku národního písemnictví, zástupci sponzorů a majitel nakladatelství Paseka Ladislav Horáček. Vícehejtman Pardubického kraje Roman Línek vyjádřil přání, že tato výstava osloví nejen Litomyšlany a ostatní obyvatele kraje, ale i diplomaty, kteří si odnesou přesvědčení, že náš region se nerozvíjí pouze ekonomicky, ale cítí silně i uměleckým směrem. Velkého potlesku se dočkal i projev starosty Michala Kortyše, ten kromě poděkování lidem, kteří se starají o kulturní život v Litomyšli, přidal k dobru i historiku z rekonstrukce Portmonea, již se účastnil ještě jako řemeslník. Po recepci v prostorách pivovaru se někteří velvyslanci odebrali do zámeckých sklepů, kde pro ně byla připravena ochutnávka vín Chateau Litomyšl. Kolem půlnoci pak zamířili na prohlídku Portmonea, kde čekal Ladislav Horáček, který je Museem Josefa Váchala provedl.

Prokop Souček, foto Pavel Vopálka

Padesátý ročník Smetanovy Litomyšle zahájila Lívie Klausová

Zahájení jubilejního padesátého ročníku Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl proběhlo ve středu 18. června na zámeckém nádvoří. Záštitu nad letošním ročníkem převzal prezident České republiky Václav Klaus, kterého na slavnostním zahájení zastoupila jeho žena, první dáma České republiky paní Lívie Klausová. Další úspěšnou padesátku popřál festivalu i hejtman Pardubického kraje Ivo Toman. Poté, co dozněla státní hymna a publikum se usadilo zpátky na svá místa, dirigent Oliver Dohnányi máchl taktovkou a zámek zazněly slavnostní fanfáry, které předznamenaly příchod kněžny Libuše, tentokrát opět v podání vynikající Evy Urbanové. Slavnostnímu zahájení festivalu předcházely i vernisáže tří výstav. Oficiálně tento den byla v Zámeckém pivovaru otevřena jedinečná expozice díla Josefa Váchala nazvaná Mezi bohem a ďáblem. V přednáškovém sále pivovaru byla instalována výstava černobílých fotografií Daniela Šperla s názvem Foto Vivo, která zachycuje atmosféru minulého ročníku Smetanovy Litomyšle. Pokračování na str. 2

Lívie Klausová v doprovodu hejtmana Pardubického kraje Ivo Tomana a autorky výstavy Rumjana Dačeva.

BOWLING PEKLO
S RESTAURACÍ

rezervace na čísle 461 616 719
www.peklo.lit.cz

Draunerovo náměstí 204, Litomyšl
Po-Čt od 11.00 do 24.00 h
Pá-So od 11.00 do 2.00 h

kvalitní dráhy
pohodové ceny
příjemné prostředí

A. HURT
ELEKTRO

K vybraným spotřebičům
DÁREK

PRAČKA v energetické třídě A+ , kapacita náplně: 7,5 kg
výška 105 cm **INTEGROVANY**
ŠUPLÍK praktický šuplík nabízí plno místa na uložení věcí
pohodlná obsluha bez zbytečného ohýbání

Poskytujeme servis na • automatické pračky • myčky nádobí • elektrické sporáky • mikrovlnné trouby atd.

tel./fax: 461 615 050
www.nakupujeme.cz/elekto-hurt

Vítr o síle vichřice změnil tvář Litomyšle

Na věži staré radnice se ve středu 25. června v osm hodin a pět minut večer zastavily hodiny, jejich ručičky se daly znovu do pohybu kolem poledne následujícího dne. Zatím nejdelší výpadek v dodávkách elektrického proudu v litomyšlské historii způsobila bouře, doprovázená přívalovými srážkami a silným nárazovým větrem. Podle vyjádření Českého hydrometeorologického ústavu prošly bouřky téměř celým územím republiky. Vyprodukovaly více než 90 000 blesků, během několika desítek minut napršelo 10 až 30 mm. Silný vítr v bouřkách na některých místech překročil hranici 30 m/s – 110 km/hod.

Vichřice si připsala již dvě oběti na životech, ve Svitavách a v obci Sechov na Havlíčkovobrodsku. Bez proudu se ocitly kromě Litomyšle i okolní obce a také město Polička.

Vichřice poškodila řadu objektů a aut. Velmi vážná situace byla v obci Pazucha.

Každý třetí nebo čtvrtý dům v Litomyšli byl vichřicí poznamenán. Střechy padaly na křižovatkách ulic Družstevní a Jateční, o svou plechovou střechu přišla i Orion aréna. Na Lánech vichřice ničila kromě střešních a některé komíny. Hmotné škody byly hlášeny také v lokalitě Na Stítě v Nedošíně. Již nyní lze odhadnout, že škody na majetku půjdou do statisíců.

„První informace o důvodu přerušení dodávky elektrické energie byla, že je poškozena rozvodna v Libánkách. Těch závad, jak se později ukázalo, bylo mnohem více a elektrikáři museli při opravách postupovat systematicky po trase vedení, aby nedocházelo k opakovaným výpadekům. Navíc Litomyšl je zásobena elektrickou energií z několika směrů, a proto některé části města byly zapojeny dříve, jiné později,“ vysvětluje 1. místostarosta Ing. Jan Janeček.

„Velké problémy způsobily padající stromy, které na řadě míst demolovaly auta, trhaly elektrické vedení a blokovaly silnice. Žádné velké kácení letitých stromů město zatím nechystá. Otázkou ale zůstává, zda nezpřísnit kritéria při hodnocení zdravotního stavu stromů,“ říká Jan Janeček.

Bouře a výpadek elektrického proudu zasáhly i fes-

tival Smetanova Litomyšl. Organizátoři festivalu museli zejména kvůli výpadku elektrického proudu předčasně ukončit představení. Mezitím co se vyděšení lidé schovávali pod arkádami, padaly pod náporom větru v zámecké zahradě stromy a ze střechy zámku létaly tašky. Poté co bouře odezněla, skýtala zámecká zahrada velmi smutný pohled. Řada velkých stromů vzala za své.

„Vzhledem k tomu, že se připravuje nový projekt celého zámeckého návrší a předpokládá se i rekonstrukce anglické a francouzské zahrady, provede se v tuto chvíli pouze odstranění stromů a pařezů a celkový úklid,“ naznačuje budoucí vývoj místostarosta Janeček.

Intenzita poslední vichřice byla obrovská. Vzdušné víry si pohrávaly s trámy jako se sirkami, vzduchem létaly židle, střechy... Oproti orkánům Kyril a Emma byla tato bouře ještě více nevyočitatelná. „Hned po středeční bouři zasedal krizový štáb, který zmapoval rozsah škod a rozhodl o postupu prací především při vyprošťování osobních aut. Další zasedání se uskutečnilo ráno o půl sedmé a v jedenáct hodin dopoledne. Společně s hasiči a Technickými službami města Litomyšle se podařilo vyřešit nejpálčivější věci, jako byly odnesené střechy či spadlé stromy. Zároveň nastoupil náš sociální odbor, který objíždí majitele poškozených objektů a poskytuje pomoc lidem, kteří ji nutně potřebují,“ vysvětluje Jan Janeček.

text a foto Prokop Souček

Z rady města

■ RaM schvaluje současnou cenu za pronájem garážových stání ve výši 450 Kč jako cenu s DPH 19 %.

■ RaM schvaluje ceny poplatků pro stání na dobu časově omezenou stanovené na rok 2008 usnesením RaM č.728/2007 jako ceny s DPH 19 %.

■ RaM souhlasí s uhrazením výdajů spojených s akcí „Hry MŠ“, kterou pořádá odbor školství pro všechny MŠ v území ORP. Částka do 4 tis. Kč bude hrazena z Fondůku.

■ RaM byla informována Ing. Arch. Koukolem o stavu prací na přípravě projektu „Revitalizace zámeckého návrší“.

■ RaM souhlasí se zpracováním projektové dokumentace na půdní vestavbu v budově ZUŠ B. Smetany.

■ RaM souhlasí s poskytnutím dotace Gymnázium A. Jiráska ve výši 20 000 Kč na výuku nepovinného japonského jazyka.

■ RaM byla informována Ing. Arch. Koukolem o stavu prací na přípravě projektu „Revitalizace zámeckého návrší“.

■ RaM souhlasí se zpracováním projektové dokumentace na půdní vestavbu v budově ZUŠ B. Smetany.

■ RaM souhlasí s poskytnutím dotace na pořízení čtyř ks lavic (trojsedáků) do výpravní budovy ČSAD na autobusovém nádraží v Litomyšli. Dotace ve výši 70% z pořizovací ceny bez DPH bude poskytnuta ČSAD Ústí nad Orlicí. Po dohodě s architektky a zástupci ČSAD bude zvolena alternativa STEEL s opěradly (dotace 35 430 Kč z celkových 50 616 Kč bez DPH).

-ms-

Krátce z města

■ Kinematograf bratří Čadků přijede na Smetanovo náměstí od 19. do 24. srpna. Těšit se můžete na tyto filmy: Tajnosti, Pusinky, Václav, Gympl, Chyťte doktora a Snowboardáci.

■ Od 6. do 8. června se v Litomyšli konala sportovně – společenská akce, na kterou společnost MAFRA pozvala bezmála 400 svých spolupracovníků a přátel.

■ V pátek 6. července navštívil město Litomyšl vicehejtman Roman Líněk. Prohlédl si místo, kde je plánována výstavba krytého bazénu, a seznámil se s projektem na realizaci nového kostela církve bratrské.

■ Ve čtvrtek 12. června se konala historicky první tisková konference nově vzniklé destinační společnosti Východní Čechy. Na tiskovce bylo kromě jiného představeno logo turistické oblasti. Připomeňme, že mezi zakládající členy této organizace patří i Smetanova Litomyšl o.p.s. či svazek obcí Českomoravské pomezí, jehož je Litomyšl členem.

■ Od 19. do 21. června se v Telči konal čtvrtý ročník evropského filmového festivalu filmů o umění Arts&film. Součástí programu byl i seminář na téma Kulturní turistika, na kterém byla prezentována činnost sdružení Česká inspirace a České dědictví UNESCO.

-ms-

Padesátý ročník Smetanovy Litomyšle zahájila Lívie Klausová

Dokončení ze str. 1

Autor fotografií nabízí pohled do zákulisí festivalu, dokumentuje přípravu, zkoušky i doprovodný program. Šperlové fotografie jsou, jak sám název výstavy napovídá, neobyčejně živé, milé a „civilní“. Festivalové osobnosti viděné objektivem Daniela Šperla působí skromně, sympaticky – na první pohled je patrné, jak velké oblibě se nejen mezi umělci festival těší. Poslední výtvarnou událostí, která předcházela zahájení operního festivalu, byla vernisáž první části velké

výstavy litomyšlského malíře Bohdana Kopeckého. Jak prozradil ředitel Smetanovy výtvarné Litomyšle Jiří Lammel, Kopecký nechtěl, aby jeho výstava byla součástí Smetanovy výtvarné Litomyšle. Smetana přeci nebyl žádný výtvarník. Nepřesvědčil jej o tom ani obrázek malého Bedřicha Smetany, který objevili organizátoři festivalu. Bohdan Kopecký by uvítal, kdyby místo Smetanovy výtvarné Litomyšle nesla výtvarná část festivalu jméno slavného litomyšlského krajináře Julia Mařáka.

-ps- foto Pavel Vopálka

Poděkování

Město Litomyšl děkuje Technickým službám, Hasičskému záchrannému sboru, členům Sboru dobrovolných hasičů, Městské policii a panu Petru Sedláčkovi za obětavou pomoc při likvidaci následků vichřice, která se přehnalna Litomyšlí a jejím okolím 25. června.

Litomyšl může začít stavět krytý plavecký bazén

V pondělí 30. června 2008 se konalo 10. zasedání Výboru Regionální rady Severovýchod, které posvětilo schválení dotace pro projekty do oblasti rozvoje měst, venkova a cestovního ruchu.

Město Litomyšl bylo úspěšně na 50% - podpořen byl projekt výstavby krytého plaveckého bazénu, naopak zamítnuta byla žádost na Centrum Stadion. Projekt bazénu byl zahrnut do prioritní osy 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí, oblast podpory 2.2.: Rozvoj měst. Celkové způsobilé výdaje jsou předpokládány ve výši 130 milionů Kč, výše dotace bude 50%, tj. 65 milionů Kč (z toho z EU 59,7 mil. Kč). Bazén bude součástí sportovní - rekreačního areálu Černá hora v místě, kde jsou dnes tenisové kurty u koupaliště. Autorem návrhu je ing. arch. Antonín Novák, firma DRNH Brno (mimo jiné i bazén na Kraví hoře v Brně). Bazén bude mít celkem pět drah o délce 25 metrů. Nebude chybět ani tobogán, dětský bazének, vířivka, pára a výplavový bazén. Zahájení výstavby se předpokládá ještě v tomto roce a ukončení v posledním kvartálu roku 2010. Zkušební provoz by mohl být zahájen v období od konce roku 2010 do konce února 2011. Podpořeny byly dále tyto projekty, jejichž realizace se týká přímo Litomyšle: Smetanova Litomyšl uspěla

s projektem na propagaci 51. ročníku MOF, firma MEGA PROMOTION s.r.o. získá dotaci na rekonstrukci Hotelu APLAUS Litomyšl, svazek obcí Českomoravské pomezí, jehož členem je i město Litomyšl, má podpořen projekt na propagaci turistické oblasti s názvem „Českomoravské pomezí hraje všemi barvami“. Z hlediska cestovního ruchu budou pro Litomyšl významné i projekty podpořené Destinační společností Východní Čechy. Připomeňme, že toto kolo výzvy do Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod bylo vyhlášeno na sklonku minulého roku a žádosti bylo možné předkládat do 28. března 2008. Do všech oblastí podpory bylo předloženo 336 projektových žádostí. Prostřednictvím 127 úspěšně schválených projektů poputuje z Evropské unie do rozvoje Pardubického, Libereckého a Královéhradeckého kraje částka ve výši 3 033 586 209 korun.

Konkrétně v oblasti 2.2 Rozvoj měst bude podpořeno 27 projektů s celkovou dotací 1 119 490 041,17 Kč z prostředků Evropské unie, v oblasti 2.3 Rozvoj venkova 35 projektů s příspěvkem 475 292 658,29 Kč z prostředků Evropské unie, v oblasti 3.1 Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu 50 projektů s dotací

1 341 833 217,76 Kč z prostředků Evropské unie a v oblasti 3.2 Marketingové a koordinační aktivity v oblasti cestovního ruchu uspělo 15 projektů, které obdržely 96 970 291,78 Kč z prostředků Evropské unie.

text a foto **Michaela Severová**

Studii bazénu a místo, kde bude tento architektonicky zajímavý objekt stát, si přijel prohlédnout i zástupce hejtmána Pardubického kraje Roman Linek (uprostřed). V doprovodu starosty města Michala Kortyšě (vpravo) a mistostarosty Jana Janečka již plánovali první koupání.

Pátky slaví desáté narozeniny!

Všechny děti, kterým je dnes méně než deset let, chodily v době zahájení tradice Toulouvcových prázdninových pátek ještě po houbách. Z prvních návštěvníků Pátků mezi tím vyrostly mladé dámy a statní džentlmeni. A přiznejme si, že i my, dospělci, jsme o trochu starší. Krátce řečeno, uteklo to jako voda. V letošním roce máme před sebou jubilejní desátý ročník celoprázdninového maratonu pohádek a dobré muziky.

Na začátku byla myšlenka oživit prázdninovou Litomyšl a přinést místním i přespolním jakýsi prázdninový dárek. Vsadili jsme na pravidelnost - každý pátek o prázdninách ve stejný čas, na stejném místě. Tím místem je pověstmi opředené Toulouvcovo náměstí neboli Špitálek. Dříve zde stával špitál, kterému odkázal majetný litomyšlský (možná vysokomýtský) měšťan Vavřinec Toulouvec z Tremešné velký roční plat. Toto bohatství se stalo základem rozsáhlého panství města Litomyšle. Postava Toulouvece je zahalena tajemstvím - v lidovém pojetí se z bohobojného měšťana stal loupeživý rytíř podnikající loupeživé výpravy až daleko na Moravu. Před pronásledovateli se podle pověstí ukrýval ve skalách u Budislavi - v Toulouvcových maštálích. Až ke staru ho prý tížilo svědomí natolik, že se rozhodl bohaté obdarovat špitál. Podle tradice byl Toulouvec pohřben v kapli špitálu - v dnešním kostelíku Rozesláni sv. Apoštolů na náměstí, které na Toulouvcovu počest nese jeho jméno. No, řekněte sami, dokážete si představit tajemnější kulisu pro příběhy ze světa princů a princezen, čertů, vodníků a dalších pohádkových postavíček? Ani letos nebude chybět velká Toulouvcova prázdninová tombola a pográtulovat ke kulatým narozeninám přijede i řada výborných muzikantů. Tentokrát jsme vybírali to „nej“ z uplynulých devítiletky. Tešit se můžete na výtečné Kameloty, keltské písničky uslyšíte v podání Celtic Cross, představovat není třeba skupinu Neřež ani Wabiho Daňka. Mezi velmi oblíbené patří i skupina Oboroh s frontmanem Slávkem Klecanem a lidovky v rockovém podání Tomáše Kočka a jeho orchestru. Pavlína Jišová, dlouhá léta pravá ruka Pavla Žalmana Lohonky, si tentokrát přiveze jako hosta bez nadsázky žijící legendu, Pavla Bobka. Legendu vystřídá výborná mladá romská kapela Terne Čhave z Hradce Králové a jubilejní desátý ročník uzavře nezapomenutelné seskupení Jablkoň. Ani žádná z divadelních společností, která nám bude vyprávět

pohádkové příběhy, není na Špitálku nováčkem. Divadlo Pohádka, Rolnička, Kapsa, Divadýlko z pytlíku či Julie a spol. patří každoročně k těm nejoblíbenějším. I dospělci se jistě už teď těší, jaké taškařice si připraví Teatr Víti Marčíka či divadlo Mrak, Koráb nebo Andromeda.

Vstupné je opět dobrovolné a bude věnováno na konto Pomozte dětem! Kuře Pomocníček, jak si děti v Litomyšli pojmenovaly maskota celé sbírky, slaví letos shodou okolností také desáté narozeniny. Důvod k oslavě je tedy hned dvojnásobný. Organizátoři sbírky udělili Městu Litomyšl titul „Nejvěrnější spojenec“. Během sedmiletého období, po které spolupracujeme s Nadačí rozvoje občanské společnosti, jsme na pomoc znevýhodněným, opuštěným a postiženým dětem poslali díky vaší štědrosti již účtyhodných 286 tisíc Kč.

Přijďte tedy slavit, bavte se a pomáhat dětem i o letošních prázdninách - máme na to společně celkem devět pátečních večerů. Nezapomeňte, každý pátek o prázdninách od 18 respektive 19.30 hodin na Toulouvcovo náměstí. V případě nepříznivého počasí se budeme opět přesunovat do Music Clubu Kotelna. Dodejme, že letošní jubilejní ročník Pátků se koná pod záštitou Ing. Miroslava Brydla, krajského radního pro kulturu, který byl v době vzniku této tradice starostou Litomyšle.

text a foto **Michaela Severová**

Kuře Pomocníček, maskot sbírky Pomozte dětem!, slaví letos také desáté narozeniny.

35. setkání přátel komorní hudby a interpretační kurzy Litomyšl 2008

Již 35. ročník Mezinárodních interpretačních kurzů a Setkání přátel komorní hudby se bude konat v období od 6. do 17. července v Litomyšli. Program seminářů je určen pro studenty i absolventy všech typů uměleckých škol i pro vyspělé amatéry. Na setkání budou mít frekvenci kurzu možnost se zdokonalit ve hře na klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas či flétnu a potkat se s řadou českých i zahraničních lektorů a interpretů. Dále se mohou věnovat komorní hře či hře v orchestru. Organizátoři akce počítají s účastí asi sto padesáti účastníků a třinácti lektorů Součástí projektu je i cyklus deseti večerních komorních koncertů pro veřejnost, které se budou konat v Kongresovém sále na zámku a v kostele Povýšení sv. Kříže. Přehled koncertů: Pondělí 7. července. - Leoš Čepický - housle, Hana Forsterová - klavír, Úterý 8. července. - Petr Ries - kontrabas, Martin Fila - klavír, Středa 9. července. - František Malý - klavír, Čtvrtek 10. července. - Čeněk Pavlík - housle, Hana Forsterová - klavír, Pátek 11. července. - Dvořákov trio - F. Malý, Č. Pavlík, E. Rattay, Sobota 12. července. - Ursula Herrmann - Lom - varhany, Michaela a Ivan Štrausovi - housle, Neděle 13. července. - Evžen Rattay - violoncello, Ludmila Čermáková - klavír, Pondělí 14. července - Magdalena Bílková - Tůmová - flétna, Ludmila Čermáková - klavír, Ivan Štraus - housle, Úterý 15. července - Závěrečný koncert účastníků, Středa 16. července - Hu - Hu večer (Humor v hudbě) Koncert 12. 7. se koná v kostele Povýšení sv. Kříže. Všechny ostatní koncerty se konají v Kongresovém sále na zámku. Začátky všech koncertů v 19.30 hodin. Vstupné dobrovolné.

-red-

Poděkování

Obec Benátky děkuje touto cestou společnosti Eurest, s.r.o. Sokolovská 106, 571 21 Litomyšl všem jejím zaměstnancům a především vedoucí pí. Marii Haškové, za obětavost a vstřícný přístup při zajištění občerstvení pro občany naší obce, kteří se aktivně podíleli na odstraňování přírodní kalamity, která naší obec postihla dne 25/6/2008. Ještě jednou děkujeme.

Stvoření světa mezi bohem a ďáblem

Výstavu s názvem Stvoření světa Jeana Effela, konanou v příležitosti staletého výročí od narození tohoto francouzského kreslíře, karikaturisty, ilustrátora a novináře, uvádí galerie Kubík. Kromě cyklu až sta kreseb „Stvoření světa“, u nás známých především díky animovanému filmu Eduarda Hoffmana z roku 1957, výstava obsahuje ještě plakáty, ilustrace, abstraktní obrazy a především Effelovy politické karikatury.

Rozsáhlá expozice vznikla za podpory Pardubického kraje, Města Vysoké Mýto. Připravila ji Městská galerie ve Vysokém Mýtě a Artefactes. Nejvíce děl pochází z francouzského muzea Musée d'Art et d'Histoire de Saint Denis, které je zároveň správcem Effelovy pozůstalosti. Zbýlá část exponátů byla zapůjčena od sedmnácti soukromých i veřejných subjektů.

Na vernisáži 17. června promluvil kurátor výstavy Pavel Chalupa a starosta města Vysoké Mýto Martin Krejsa. Svou přítomností vernisáž ozdobila i ředitelka Musée d'Art et d'Histoire de Saint Denis paní Silvia Gonzalesová. Slavnostní otevření výstavy se těšilo tak velkému zájmu návštěvníků, že bylo obtížné se k obrazům vůbec dostat, a to i přes ohromující velikost galerie, jejíž plocha zabírá téměř čtyři sta metrů čtverečních. Součástí vernisáže byla i pozvánka na divadelní představení Stworzenie świata polského divadla Teatr Lalek Arlekin Łódź, které se uskutečnilo bezprostředně po skončení vernisáže ve Smetanově domě. Oživlé postavy z Effelových obrázků předvedly ukázkou písně z inscenace režisérky Simony Chalupové a v čele kordonu si odvedly své diváky přes náměstí až do divadelního sálu.

Kromě uměleckých děl, která již předtím byla k vidění ve Vysokém Mýtě, přinesla výstava ještě jedno lito-

myslské novum. Pavel Chalupa zde oznámil rozhodnutí rodiny Kubíkových – původně reprezentativní prostory firmy Kubík se promění ve stálou galerii, která svou ohromnou plochou obohatí galerijní život Litomyšle.

Výstava je pro veřejnost otevřena od 18. června do 27. července a koná se v rámci IV. Smetanovy výtvarné Litomyšle.

Kurátorka Rumjana Dačeva z Památníku národního písemnictví připravila pro Litomyšl velkolepou výstavu děl Josefa Váchala Mezi bohem a ďáblem. V minulých týdnech přinesla řada médií mylnou informaci, že litomyšlská expozice je největší váchalovskou výstavou, která kdy v Čechách byla instalována. Přestože expozice v prostorách Zámeckého pivovaru nedosahuje rozměrů pražské výstavy, kterou mohli vidět v roce 1994 - 1995 návštěvníci pražského Rudolfinu, je projektem vpravdě unikátním. Jedná se o instalaci, která je výběrem toho nejlepšího, co je ve sbírkách Památníku národního písemnictví. Obsahuje průřez celým Váchalovým uměleckým životem, od jeho počátků až k jeho posledním dílům. „Výstava se skládá z největší části ze sbírek Památníku národního písemnictví a dvanáct děl jsme půjčili z českých galerií a muzeí,“ říká Rumjana Dačeva. V majetku Památníku je kolem dvou tisíc uměleckých děl ze sbírky Josefa Portmana a z Váchalovy pozůstalosti. Váchal totiž neměl žádného dědice, a tak národní výbor nabídl Památníku celou umělcovu pozůstalost.

Pouze dva soukromí sběratelé zapůjčili na výstavu obrazy a jiná umělecká díla, ani to ale není málo. Naprostým unikátem je právě předmět zapůjčený ze soukromé sbírky. Domácí oltářík ještě nikdy nebyl vystavován a je pravděpodobně jediným kovovým

předmětem, který Josef Váchal za svoji uměleckou dráhu vyrobil. „O oltáříku se zmiňuje Váchal ve svých pamětech, ten oltářík je vyrobený z obalů pasty na zuby, které on na ten reliéf vlastně tvaroval,“ vysvětluje paní kurátorka.

Památník národního písemnictví není jen správcem Váchalova uměleckého díla. „Máme velice vzácnou knihovnu, jeho vlastní sbírku barokních knih, postil, rukopisných knih, kterými se nechal inspirovat. Je to velmi zajímavá sbírka, která o něm mnoho vypovídá. Kromě toho máme všechny jeho rukopisy a téměř celou korespondenci. Máme jeho paměti rukopisné, které jsou uloženy ve fondu Josefa Portmana, který si je od něj vyžádal,“ dodala Rumjana Dačeva. Výstava je pro veřejnost otevřena od 14. června do 20. července. Připravila ji Smetanova Litomyšl, o. p. s., Památník národního písemnictví a nakladatelství Paseka.

text a foto Prokop Souček

Kurátor Effelovy výstavy Pavel Chalupa (vpředu) a herci divadla Teatr Lalek Arlekin Łódź

Pozvánka: Výtvarníci ze srdce Moravy v Litomyšli

Místem konání již čtvrtého ročníku výtvarných Setkání pořádaných Sdružením přátel výtvarného umění Kroměřížska se stane Litomyšl. Necelá dvacítko výtvarných pedagogů a amatérů bude v době od 12. do 19. července sbevybným výtvarným způsobem zachycovat krásy historického centra i okolí Litomyšle. Ke skupině se připojí také výtvarníci z Rumunska a Slovenska. Bohatý program zahrnuje nejen výtvarnou tvorbu, důležitou součástí je také poznávání kulturních památek města, účast na kulturních akcích a navázání spolupráce se sdruženými a spolky našeho kraje.

Výtvarné Setkání v Litomyšli se koná s podporou Zlínského kraje, města Kroměříže a výtvarné zázemí pro celou skupinu zajistila VOŠP a SPgŠ v Litomyšli.

Výsledky výtvarného týdenního snažení budou předvedeny obyvatelům i návštěvníkům Litomyšle v rámci improvizované výstavy Pod modrým nebem, která se uskuteční v pátek 18. července od 14.00 hodin v prostorách nádvoří SPgŠ Litomyšl. Vaše návštěva hapeninogového odpoledne s hudební vizičkou JAZZ Clubu Kroměříž bude tou nejlepší odměnou pro malíře, kreslíře a výtvarníky ve volných technikách, kteří se nechají inspirovat krásami vašeho města.

Martin Čišecký

Co se děje v Klubu Parkinson Litomyšl

Letos začal náš klub šestý rok svojí činnosti, opět cvičíme jak v tělocvičně, tak v bazénu, pořádáme přednášky a chystáme se na podzimní tkalcovskou dílnu.

Teď v květnu jsme si připravili pro radost dvě akce. První byla jenom naše klubová a mělo to být opékání vurtů. Počasí nám bohužel moc neprálo, tak jsme neopékali, ale dobrou náladu jsme neztratili, protože manželé Skřivanovi připravili báječné posezení u nich na chatě. Patří jim za to velký dík.

Přesně za čtrnáct dnů jsme u nás v Litomyšli přivítali vzácné hosty z klubů Pardubice a Hradec Králové. Přišla mezi nás i vedoucí Odboru sociálních věcí paní Alena Červinková. Všechny nás seznámila se sociální politikou města, zodpověděla otázky týkající se jejího oboru a chvíli mezi námi pobyla. Po dobrém obědě jsme se vydali na prohlídku města, kterou malinko pokazil vytrvalý déšť. Přesto se nám den vydařil a nálada byla dobrá, hlavně díky skvělému zázemí v salonku restaurace U SLUNCE. Tady bychom chtěli poděkovat především manželům Vančurovým za vstřícnost a ochotu. Hlavní dík, ale patří především Městu Litomyšl, protože bez jeho finanční podpory, bychom všechny naše aktivity nemohli realizovat.

Jindřiška Šmahelová, předsedkyně klubu

10. pátky 2008

Město Litomyšl vás zve na jubilejní celoprázdninový festival pohádek a koncertů na litomyšlském Toulcovcově náměstí. Součástí každého večera je losování dětské tomboly.

<p>4. července</p> <p>18.00 Divadlo Kapsa Andělská Hora Nešťastný Šafářův dvoreček</p> <p>19.30 Kamelot</p>	<p>11. července</p> <p>18.00 Divadlo Pohádka Praha Princezna Konvalinka</p> <p>19.30 Celtic Cross</p>	<p>18. července</p> <p>18.00 Divadýlko z pytlíčku Chrudim O zakletých prasátkách</p> <p>19.30 Neřež</p>
<p>25. července</p> <p>18.00 Divadlo Rolnička Liberec Nafukovací medvědi pohádky</p> <p>19.30 Wabi Daněk a Miloš Dvořáček</p>	<p>1. srpna</p> <p>18.00 Teatr Viti Marčika České Budějovice Popelka</p> <p>19.30 Oboroh</p>	<p>8. srpna</p> <p>18.00 Divadlo Koráb Brno Sindibáda dobrodružství</p> <p>19.30 Tomáš Kočko a orchestr</p>
<p>15. srpna</p> <p>18.00 Divadlo Mrak Havlíčkův Brod Jak se vodníci usadili v Čechách</p> <p>19.30 Pavčina Jiřová a přátelé, host Pavel Bobek</p>	<p>22. srpna</p> <p>18.00 Divadlo Julie a spol. Praha Dupinožka Přistivrtek</p> <p>19.30 Terne Čhave</p>	<p>29. srpna</p> <p>18.00 Divadlo Andromeda Praha O chytré kmotře lišce</p> <p>19.30 Jablkoň</p>

Vstupné je dobrovolné a výtěžek bude věnován na konto Pomozte dětem. V případě nepříznivého počasí se přesuneme do Music klubu Kotelna.

POM. ZTE DĚTEM

Omezení dopravy v rámci výstavby okružních křižovatek v lokalitě ulic Kpt. Jaroše a Havlíčkova

Začátkem července 2008 začne realizace výstavby okružní křižovatky na silnici I/35 u hotelu Dalibor. Akcí bude realizovat Ředitelství silnic a dálnic ČR a proběhne po etapách zhruba do konce září. V současné době ještě není možno časově specifikovat přesný harmonogram prací. Předpokládá se, že během naprosté většiny stavebních prací bude obousměrný provoz silnice I/35 veden prostorem stavby bez stanovování objízdných tras.

V rámci doprovodných dopravních omezení jednotlivých etap dojde například k uzavření tzv. Smutného mostu na silnici II/360, k uzavření vjezdu k vlakovému nádraží, ke krátkodobým a víkendovým uzavírkám jednoho směru na silnici I/35 a převedení druhého směru na objízdnou trasu (v současné době se předpokládá silnice v ulici T.G. Masaryka).

Uzavřením „Smutného“ mostu bude znemožněn vjezd a výjezd vozidel do ulice Havlíčkova ve směru do centra nebo dále ulicí Zahájská ve směru Němčice. Napojení této části města a silnice I/35 bude možné ulicí Na Lánech nebo prostorem Smetanova náměstí. Nepředpokládá se, že by po dobu uzavírky bylo méněno dopravní značení těchto lokalit, takže nákladní vozidla budou muset využívat místní komunikaci v ulici Na Lánech. Před uzavřením vjezdu do ulice Nádražní proběhne jednání s majiteli nebo uživateli přilehlých nemovitostí a případně bude zajištěn provizorní sjezd. Současně s touto akcí se předpokládá od počátku měsíce září v sousední ulici Havlíčkova realizace další okružní křižovatky pod budovou firmy LITEX a rekonstrukce přilehlých chodníků. Akce bude realizována za účasti dotace 5 mil. Kč z Ministerstva financí. Na zajištění těchto státních prostředků se aktivně podílelo také vedení Pardubického kraje zodpovědné za dopravu. Hlavní dotační podmínkou je však realiza-

ce akce do konce letošního roku, a proto nutně dojde k částečnému souběhu obou staveb. Dopravní omezení související s touto akcí se bude město Litomyšl snažit načasovat tak, aby ještě více nezkomplikovala dopravu města.

V souvislosti s výše popsanými skutečnostmi se dají očekávat tyto dopravní komplikace :

- prodloužení trasy příjezdu do ulice Na Lánech a oblasti Zaháj
- zvýšení hustoty provozu v ulici Jiráskova a případně Gregorka
- zvýšení hustoty provozu na průjezdu historickým centrem města
- zvýšení hustoty provozu v ulici Na Lánech
- ztížený výjezd z prostoru Smetanova náměstí ve směru na světelnou křižovatku
- omezený vjezd do ulice Nádražní
- tvoření kolon vozidel na silnici I/35

Město Litomyšl předpokládá, že výstavba obou okružních křižovatek přispěje k bezpečnosti provozu v části blízké středu města s vysokou koncentrací chodců a vozidel. Proto věříme, že občané, podnikatelé i návštěvníci města přijmou způsobené komplikace s porozuměním.

Protože se v současné době nedají přesně specifikovat časové úseky jednotlivých etap, žádáme podnikatele a občany v dotčených územích, aby v období plánované výstavby pravidelně sledovali webové stránky města www.litomysl.cz, kde v sekci „Město“ - „zprávy z (městského) úřadu“ odbor místního hospodářství zveřejňuje informace o konkrétních omezeních dopravy a jejich časových rozvrzích.

Pavel Jiráň
vedoucí odboru místního hospodářství

Pomoc města při odstraňování následků větrné kalamity

Město Litomyšl a Technické služby vychází vstřícně požadavkům obyvatel na poskytnutí pomoci při odstraňování následků silného větru na nemovitostech v jejich vlastnictví nebo užívání. Na MěÚ Litomyšl budou na telefonním čísle 461 653 362 (odbor místního hospodářství - pan Jaroslav Samek) v termínu do 15. 7. 2008 shromažďovány požadavky na práci vysokozdvížeň plošiny. Provedení vlastní opravy si zajistí žadatel samostatně. V rámci požadavku bude nutno specifikovat adresu nemovitosti, přibližnou časovou náročnost opravy a telefonický kontakt na osobu, která bude opravu zajišťovat. Požadavky budou každý den předávány Technickým službám, které po dohodě na uvedeném telefonním čísle zdarma přistaví výše zmíněné zařízení. Žádáme občany, aby akcí nezneužívali k provádění běžné údržby nebo plánovaných oprav. V takovém případě bude potom požadována úhrada poskytnuté služby.

Pavel Jiráň
vedoucí odboru místního hospodářství

Opravy nadchodů si vyžádaly částečné uzavírky

Ve dnech 1. července až 11. srpna budou pokračovat probíhající opravy nadchodů nad silnicí I/35 v Litomyšli. V souvislosti s opravami nadchodů, jejichž rozpadající se římsy ohrožují bezpečnost účastníků silničního provozu, budou i nadále trvat částečné uzavírky. Od 1. do 14. července budou pod nadchodem u MěÚ uzavřeny vnitřní jízdní pruhy v obou směrech, provoz bude od křižovatky se silnicí II/360 veden vnějším jízdním pruhem. Od 15. do 28. července budou pod nadchodem u Smetanova domu uzavřeny vnější jízdní pruhy, provoz bude veden vnitřními jízdními pruhy. V poslední fázi oprav pak budou od 29. července do 11. srpna uzavřeny vnitřní pruhy pod druhým nadchodem, provoz bude veden vnějším jízdními pruhy. V místě oprav bude omezena rychlost na 30 km/hod. Projíždějte těmito úseky se zvýšenou opatrností.

-red-

Učitelům nejde pouze o výši jejich platů

Dvěře tři litomyšlských škol zůstaly dne 9. června zavřeny. Učitelé Speciální školy, druhé základní školy a druhé mateřské školy se tak rozhodli aktivně podpořit celostátní stávkou školských odborů. Protestovat před sídlo vlády, pražskou Strakovu akademii, odjeli pedagogové z celého svitavského okresu. Na autobusovém nádraží v Litomyšli na ně čekaly tři autobusy. Do Prahy nakonec odjelo 24 litomyšlanů. Protestující se nedočkali přijetí vládou České republiky, ani slyšení u ministra školství, který celou stávkou pokládá za neopodstatněnou.

Ředitelka II. litomyšlské mateřské školy Anna Šauerová, které je zároveň předsedkyní Krajské odborové rady pracovníků ve školství, vysvětlila, v čem vidí důvody ke stávce. Vedle propadu reálných mezd způsobených inflací a silnou korunou, vadí odborářům i chybějící půlmiliarda z minulého roku, která způsobila to, že školy nevládnou pokrýt investiční náklady na školní pomůcky a hračky. Ve školních kabinetech se tak podle ředitelky Šauerové často hromadí staré učebnice a neodpovídající vybavení. Za vážnou označila situaci nepedagogických pracovníků, jakými jsou uklízečky, kuchařky a technický personál, který svou práci udržuje školu v chodu. Tito zaměstnanci jsou často za svou práci odměňováni platem na úrovni minimální mzdy. Ředitelce Šauerové také vadí nesprávný způsob hodnocení tohoto personálu. Plat těchto zaměstnanců je totiž odvislý od počtu žáků ve škole. „Když ubude žák, tak ubudou i peníze; nikomu nevádí, že uklízečka vytírá pořád stejnou plochu,“ komentuje systém hodnocení Anna Šauerová.

-ps-

Atrium Piaristické koleje zdobí nová kašna

Novou dominantou atria Piaristické koleje je od již od dubna pískovcová kašna. Její autorkou je studentka třetího ročníku Fakulty restaurování Ivana Havlíčková. Před více než dvěma lety se fakulta rozhodla přikročit k úpravám vnitřního dvora koleje. Zahradní architekt vytvořil koncepci rozmístění okrasných rostlin na ploše dvora a tehdejší studenti prvního ročníku dostali za úkol vymyslet do prostoru na nádvoří kašnu. Soutěž vyhrála právě Ivana Havlíčková se svým modelem, k jehož realizaci se dostala až o prázdninách mezi druhým a třetím ročníkem studia. Celá práce jí zabrala asi měsíc a půl času.

Téměř od začátku zamýšlela použít na dílo pískovec, i když původně byly ve hře i jiné varianty. Při výběru kamene nakonec sehrála důležitou roli vedle finanční stránky také vzdálenost lomu a s tím související možnosti transportu velkého kusu kamene. Po mnoha pokusech najít ten praví kámen jí blok o rozměrech 130x170x80cm přivezli až z Dubence u Hradce Králové. Blok do požadovaného tvaru nejdříve opracovávala zvenku, poté zevnitř, aby pískovec, který nepruží, při práci nepraskl. Za pomoci kamarádů Radomila Šolce a Davida Wintera, pneumatického kladiva a celé řady tradičních kamenosochařských nástrojů, nakonec blok dostala do výsledné podoby. Pak přišel na řadu asi největší oríšek, dostat kašnu v pořádku z ateliéru u Červené věže do atria Piaristické koleje. „Spolupracovala jsem hodně se čtyřnožkou, se skrutnými žábama a s kočkou,“ říká tajemně Ivana Havlíčková a vysvětluje, jak s takovým kolosem dá pohnout. „Postavila jsem si na to takovou šibenici, nahoru se uvázala kočka – to není kladka, ale přístroj s hákem a řetězem, v podstatě taková modernější verze kladky. Tím jsem to otáčela. Dveře do koleje mají metr, takže jsme to museli otočit, usadit na paletu a obložit molitanem. V ateliéru jsme to naložili na palefák, pak při-

Autorka kašny Ivana Havlíčková

jel z Kubika pán s ještěrkou a hlavníma dveřma to strčil na chodbu koleje, kde jsme to znovu naložili na palefák, pak za pomoci čtyřnožky zhoupli a usadili.“ Umístění kašny nejdříve museli restaurátoři konzultovat s piaristy, kteří návrh odsouhlasili a požádali Město Litomyšl o příspěvek. To pak zaplatilo materiál. Kašna je zatím nejhmotnějším a nejmonumentálnějším dílem, které Ivana Havlíčková vytvořila. Další rozměrnou plastikou z její dílny můžete nalézt na hřbitově v Ostravě Svinově – pískovcová ryba má délku asi tři metry. Absolventka Umělecko-průmyslové školy svaté Anežky České v Českém Krumlově se účastnila řady sochařských sympozií a s kamenem pracovala již na střední škole.

text a foto Prokop Souček

Město navštívila skupina německých architektů

Třináct německých architektů navštívilo v sobotu 14. června Litomyšl. V centru jejich pozornosti stála moderní architektura. Exkurze do Litomyšle se uskutečnila v rámci vzdělávacího programu jménem Plánování a výstavba v existujícím kontextu, který je podporován projektem Leonardo da Vinci EU a pořádá jej architektonická komora Bádenska-Württenberska, sídlící ve Stuttgartu. Kromě České republiky se projektu účastní Maďarsko, Polsko a Slovensko. Od začátku června si účastníci mohli vybrat, kterou ze zmíněných zemí navštíví.

„Program probíhá již dva roky, je to pilotní projekt a od září se jej účastní asi čtyřicet německých architektů, stavařů – profesionálů, kteří se tímto způsobem dále vzdělávají,“ říká architektka Regina Loukotová z partnerské firmy GEM architects. Národní komory architektů pak svým členům za absolvování kurzu udělují body. „Litomyšl jsme si vybrali proto, že je to nejlepší příklad úspěšného uložení moderní architektury do historického centra a do města. Jsme potěšeni a překvapeni, jak spolu věci souvisí, jak se pan inženýr Brýdl, který tohohle dosáhl, o město dál stará. To, že přijedeme v sobotu v poledne, je tady pan starosta Kortyš, pan architekt Burian a pan Brýdl, rozhodně není obvyklé a těší nás to,“ dodala Regina Loukotová. Skupinu architektů bezprostředně po jejím příjezdu přivítal starosta města Michal Kortyš, radní pro kulturu pardubického kraje Miroslav Brýdl a architekt Aleš Burian. Německá skupina mohla nahlédnout do projektů plánovaných staveb, jako je krytý plavecký bazén či kostel Církve bratrské. Poté architekti shlédli pořad z cyklu Šumná města, věnovaný Litomyšli. Dal-

ším bodem programu byla exkurze po moderních litomyšlských stavbách. Role průvodce se chopil Miroslav Brýdl, který architektům vložil, jaké okolnosti realizaci jednotlivých staveb předcházely a jakými problémy se muselo město vyrovnávat. Vlastní prohlídka začala na litomyšlském autobusovém nádraží, kde v těchto dnech stavební firma dokončovala větší cihlové obklady. Následoval stadion na Černé hoře a tenisová hala. Po prohlídce sportovišť se skupina přesunula do Klášterních zahrad a následně do Zámeckého pivovaru. Celá exkurze skončila na nádvoří zámku, kde si architekti prohlédli konstrukci hlediště, připravenou na festival Smetanova Litomyšl.

Největšímu zájmu se těšily Klášterní zahrady, které Litomyšlané hojně využívají, a odvázná Pleskotova rekonstrukce Zámeckého pivovaru, na které architekti nejvíce oceňovali provedení detailů.

„Celé město může být hrdé na to, že existují takoví lidé, kteří se o něj takto starají. Věci, které jsme viděli jsou velmi dobře navrženy.

Jen na málo místech ve světě jsou lidé, kteří mají takovou odvahu. Je dobré vidět, že je to vůbec možné. Fakt, že je to možné takto stavět v České republice, dokazuje, že to musí být možné i v Německu. V tomto ohledu může být vaše země příkladem pro Německo. U nás máme také pár dobrých příkladů začlenění moderní architektury do stávající zástavby města, ale prosadit tyto návrhy je vždycky velká bitva. Myslím, že lidé v Litomyšli udělali dobrou práci,“ říká účastnice programu německá architektka Maria Plank z Karlsruhe. Exkurzi do Litomyšle předcházela pražská část programu, jež byla otevřena i pro zájemce z Česka. Litomyšl-

ská část byla koncipována pouze pro úzký okruh zájemců. Celý projekt je zatím zkušební, poté bude možná akreditován. Například Slovenská technická univerzita, která je jedním z partnerů projektu, jej bude uplatňovat v rámci svého bakalářského studia. „Projekt bude dále k dispozici a různé školy si jej budou moci „půjčovat“,“ říká Regina Loukotová. Evropská unie finančně program podporuje asi z šedesáti procent, hlavní organizátor a partneři pak pokryjí zbylých čtyřicet. Exkurzi do Litomyšle a pražskou část programu organizovala partnerská firma projektu GEM architects. Je to česko-egyptské sdružení architektů, jehož spoluzakladatel je Martin Roubík. Ten je mimo jiné spoluautorem proslulé alexandrijské knihovny. GEM architects fungují již pět let a mezi jejich největší úspěchy patří projekt egyptského muzea v Káhíře a projekt Slovenské ambasády v Praze.

text a foto Prokop Souček

Druhá muzejní noc patřila dětem a jazzu

Regionální muzeum v Litomyšli otevřelo v sobotu 14. června veřejnosti své brány, začala tak Muzejní noc 2008. Prostory muzea patřily především dětem a jejich rodičům, kteří se na chodbách budovy potkávali s personifikovanými ctnostmi a neřestmi. Zajímavě výtvarně provedené byly především neřesti, zastoupené pýchou a závistí.

„Ctnosti a neřesti napadly Lucku Pavlíkovou, se kterou jsme zahajovaly již loňské Muzejní noci, vloni byl program na téma živly, voda - oheň - vzduch,“ vysvětluje ředitel muzea Roman Košek. Za výtvarné ztvárnění byly pak děti odměněny sladkostmi. Zatímco budova muzea žila tvořícími dětmi, na muzejním dvorku probíhal „nejen-jazzový minifestival,“ na kterém se postupně vystřídalo pět hudebních seskupení. Poslední formace která začala hrát před půlnocí, měla povědomého bubeníka. Byl jím sám ředitel muzea. Současně s akcemi v prostorách Regionálního muzea probíhal v areálu zámku jiný program. V rodném bytě Bedřicha Smetany koncertovalo komorní trio ZUŠ, ve sklepěch se ochutnávala vína, uložená dlouhodobě v zámecké vinné bance.

Význam Muzejní noci

„Muzeum a obecné instituce tohoto typu by měly něčím překvapovat, neměly by být pouze institucemi „kamennými“, do kterých se chodí a dopředu se ví, co od nich čekat, ale měly by jít vstříc tomu návštěvníkovi. Ukazuje se, že když se muzeum otevře v dobu, kdy se to nečeká, to znamená v noci, tak to v podstatě stačí – můžeme na to nabalit další zajímavé věci, jako doprovodný program, muzika, ctnosti a neřesti...“

Máme za sebou sbírkový fond a můžeme využít všechny tyto možnosti,“ říká Roman Košek. Letošního II. Ročníku celostátního „svátku“ muzeí se zúčastnilo v Litomyšli pouze Regionální muzeum na zámeckém návrší a Smetanova Litomyšl o.p.s., do budoucna tomu bude možná i jinak. „Naše muzeum je takové „pilotní“,

chtěli bychom, aby se to nabalovalo a stala se z toho litomyšlská akce, rádi bychom se domluvili i s ostatními,“ říká Roman Košek.

Plány výstav

Současná interaktivní výstava „Od Pata a Mata až po cestu do pravěku“ potrvá až do konce turistické sezony. Na výstavě je mj. k vidění, jak se dělají triky v animovaných filmech a návštěvníci si sami mohou vyzkoušet některé z postupů jejich tvůrců.

„Na podzim plánujeme výstavu, která bude připomenutím osudových osmiček, konkrétně roku 1918 a konce první světové války v Litomyšli,“ vysvětluje ředitel muzea.

Živou tvář muzea chce ředitel i nadále udržet a přitáhnout tak další návštěvníky.

„Děláme spoustu věcí, které se svou interaktivní povahou vymykají z muzejního rámce, ať už se jedná o řemesla, večerníčky apod. Rádi bychom v tom pokračovali,“ uvedl Roman Košek.

text a foto Prokop Souček

Provoz na Městském úřadu o prázdninách

Úřední hodiny na městském úřadě v době prázdninových měsíců (červenec, srpen) jsou v pondělí a ve středu zkráceny do 16 hodin.

ELEKTRO KELVIN expert

Kombinovaná chladnička
AEG
Santo
40360 KG

Platnost do 31.7.2008

• 359 l
• třída A+

akční cena

9999 Kč

Braunerovo nám. 212

Litomyšl, tel.: 461 615 824,
e-mail: litomysl@expertcr.cz

Ohlédnutí za Velkou cenou Litomyšle

Historie litomyšlských jezdeckých závodů má kořeny až v sedmdesátých letech dvacátého století. V roce 1997, kdy ještě mnozí lidé ani nevěděli, co znamená slovo parkur, Jiří Skřivan tradici oprávil a dal tak vzniknout jedné z nejvýznamnějších společensko-sportovních událostí v Litomyšli. Nejen díky Jiřímu Skřivanovi tak mohli návštěvníci ve dnech 6. – 8. června navštívit již dvanáctý ročník prestižních závodů ČSOB Velká cena Litomyšle, která se každoročně koná jako součást Českého skokového poháru.

Český skokový pohár, na jehož vzniku má rovněž podíl Jiří Skřivan, se brzy stal extraligou parkurového skákání a naznačil směr, kterým by se české jezdeckví mělo ubírat, aby se přiblížilo mezinárodní úrovni. V současnosti zažívá jezdeckví velký boom, zájem o něj se zvyšuje zejména mezi mládeží, ale i širokou diváckou veřejností.

Jiří Skřivan (vpravo) ve své jízdnárně na Suché u Litomyšle

Na stejné úrovni, jako se jezdí Velká cena Litomyšle, stupeň T** (překážky o velikosti 150 – 160cm), se odehrávají i nejvyšší soutěže, jako jsou Mistrovství Evropy, Mistrovství světa a olympiáda. Podle pořadatele závodů je fakt, že v prvním kole letošního ročníku zajeli pouze dva koně čistě, standardní - jde přeci o pohár a o to nejlepší, co české parkurové skákání nabízí.

Od dob prvních ročníků Velké ceny Litomyšle se změnila řada věcí. Na začátku byly jednodenní závody. Organizátoři tehdy bojovali s nízkou informovaností diváků o tom, co to vůbec parkur je, a snažili se je na Primátorskou hráz přitáhnout všemi možnými prostředky. „V prvních ročnících, abych sem dostal vůbec nějaké diváky, jsem musel pozvat svého dobrého známého, motocyklového závodníka, Bohuslava Svatoše.

Ten skákal to samé, co skáče kůň přes tu zeď. Udělali jsme mu rampu a on tam skákal na motorce. Z toho pak vznikla myšlenka Orion Cupu,“ vzpomíná Jiří Skřivan. V následujících ročnících pak organizátoři začali prodávat slosovatelné vstupenky, které měly motivovat diváka, aby za vstup rád zaplatil dobrovolně. To dvacetikorunu tak mohli diváci vyhrát například hříbě – letos za trochu větší vstupné LCD televizi. I doprovodný program doznal změn a posunul se od motorek a folkových kapel ke koním a jezdeckému sportu.

Divácky atraktivnějším se v průběhu času stal i celý systém původně jednokolové soutěže. Před třemi lety došlo ke změně, která celou soutěž učinila pro diváka přitažlivější, přibylo finále, do kterého postupuje osm nejlepších ze základní části.

Příprava závodů trvá realizačnímu týmu každý rok zhruba dva až tři měsíce. Jen málo diváků si dovede představit, co všechno musí pořadatelé pro koně a jejich jezdce připravit. Důležitá je především kvalitní úprava prostoru kolbiště. „Na obyčejné holé louce, když přijde velké vedro, prostě závody tohoto typu nelze udělat. Na většině kolbišť už teď písek s namíchaným elastickým materiálem, aby ty koně netrpěli, aby to mělo svou kvalitu. Zatím si nedovedu představit, že bych v přírodním areálu udělal pískový elastický povrch, ale i to možná bude v budoucnu nutností. V zahraničí se v takových přírodních areálech běžně tyto povrchy navezou a po skončení zase odvezou. Povrchy se běžně pňují. Položí se tam plastové desky a na ně se nasype písek,“ naznačuje trendy, které se zřejmě nevyhnou ani českému parkurovému skákání, Jiří Skřivan.

Dříve lidé znali pouze značně medializovanou Velkou Pardubickou. „Dneska to tak již není, udělali jsme si průzkum a lidé už vědí, co je třeba Český skokový pohár – to slovo skokový úplně neodpovídá našemu sportu, ale já to slovo zvolil proto, aby se lidi opravdu nedal parkurový, protože to bylo absolutně neznámé a navíc, dnes je parkur třeba i ve spojení se psy,“ vysvětluje organizátor závodů.

ČSOB Velkou cenu Litomyšle 2008 nakonec vyhrál jezdec Opatrný, který s koněm jménem Titan neshodil ani v jednom z kol žádnou překážku.

Výsledková listina: http://www.cjf.cz/CJF/Kalendar/2008/soutez.aspx?Cislo=2008606F1N09_SS7B

text a foto Prokop Souček

Valná hromada Mikroregionu

Dne 12. 6. 2008 proběhla ve Smetanově domě valná hromada Mikroregionu Litomyšlsko, který sdružuje 41 okolních obcí. Jednání se zúčastnili zástupce ředitele Policie ČR ve Svitavách pplk. Ing. Hřebíček a vedoucí obvodního oddělení PČR v Litomyšli npor. Bc. Dobeš, kteří společně se starosty vyhodnotili spolupráci s mikroregionem od doby podpisu Dohody o vzájemné spolupráce mezi Policií ČR - OOP Litomyšl a Mikroregionem Litomyšlsko. Spolupráce byla hodnocena jako velmi dobrá a zcela naplňující obsah podepsané dohody. Starostové obcí vyjádřili spokojenost s bezpečnostní situací, vývojem kriminality a vyzdvihli velmi dobrou spolupráci a aktivitu policistů s územní odpovědností. Zejména jejich spolupráce s místní samosprávou a občany je přínosem pro celkový pocit bezpečí občanů. V rámci tohoto jednání byly diskutovány směry rozšíření další vzájemné spolupráce do konce roku 2008, které budou ve zvýšené míře řešit problémy v oblasti bezpečnosti silničního provozu. Další dílčí úkoly policistů s územní odpovědností budou vycházet především z místních podmínek a aktuálních problémů bezpečnosti v regionu. Schůze Valné hromady se zúčastnili dále zástupci Finančního úřadu v Litomyšli ing. Vobejda a paní Štříteská, kteří informovali starosty o možnosti vydání obecně závazných vyhlášek, kterými si obec stanoví koeficient pro výpočet daně z nemovitosti. Dalším hostem byl ředitel Litomyšlské nemocnice a.s. MUDr. Libor Vylčil, který předstoupil před starosty se žádostí o poskytnutí příspěvku na nákup sanitního vozu. Valná hromada schválila příspěvek nemocnici částkou ve výši 10 Kč na 1 obyvatele svazku obcí, tj. dohromady 295 280 Kč.

Miroslava Kubešová
Mikroregion Litomyšlsko

Poděkování

O zámecké mateřské škole toho bylo již napsáno mnoho, přesto nám to jako rodičům budoucího prvňáka nedá a rádi bychom vyjádřili své díky dnes už bývalé paní ředitelce Jandíkové a „novopečené“ mamince paní učitelce Mikulecké, i současným učitelkám našeho Jeníka paní Škeříkové a paní Hendrychové. Díky za Vaši perfektní práci, pochopení a trpělivost, díky za Vaši školku. Vířte, že jsme si nemohli pro své dítě vybrat lépe.

Šmídovi

Prázdniny mít mateřské školy nebudou

Na 120 ředitelek mateřských škol se v červnu sešlo na třídním celostátním setkání, jehož pořadatelem bylo Centrum celoživotního vzdělávání, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Pardubického kraje a zdejší pedagogická škola. „Spolupořadatelé jsme se stali již podruhé za sebou. S ohledem na to, že jsme dosud jedinou Vyšší odbornou školou pedagogickou, která připravuje budoucí učitele mateřských škol, chceme být aktuálně informováni o chystaných změnách v předškolním vzdělávání,“ uvedl ředitel pořádající školy Stanislav Leníček. Jak přiznal, dalším motivem pro uspořádání konferen-

ce právě v Litomyšli bylo i okouzlení ředitelek mateřských škol krásami města a jeho okolí. „V pořádání nejručnějších celostátních akcí jsme oostřilými matadory, takže stávající konference nás, byť se koná v exponovaný čas konce školního roku, v období maturit a absolutorii, nijak enormně nezatěžuje,“ podotýká Leníček.

V úvodu konference vystoupil domácí pěvecký sbor KOS, jehož zpěv nejenom rozehrál a roztleskal účastnice akce, které si vyzádaly i několik přídavků, ale naladil rovněž přátelskou atmosféru pro další pracovní jednání. „Nepřipravila jsem si vzletné proslovy, ale spíše seznámení s tím, co se v nejbližší době chystá za změny,“ řekla úvodem Marta Jurková z ministerstva školství. Hovořila především o novele školského zákona, který se změn dočká ve dvou vlnách. „Do první vlny novely, kterou již v současné době poslanci jednávali, bylo zapracováno i zrušení bezplatného posledního ročníku mateřské školy. Uvidíme, zda návrh projde,“ konstatovala Jurková. Další, teprve chystané změny v rámci druhé vlny, se mimo jiné zaměří na řešení prázdninového provozu mateřinek. „Přes velký zájem zavést letní prázdniny i pro mateřské školy je tento návrh neprůchozí,“ zchladila hned v zárodku nadšené reakce účastnic konference Jurková a dodala: „Doufejme, že bude alespoň schválen

návrh přijímat děti na letní měsíce i nad stanovený limit zařízení.“ Toto opatření je motivováno snahou vyřešit situaci během července a srpna, kdy řada mateřských škol přerušuje běžný provoz. Děti, které by byly přijaty do těchto zařízení, by pak na dobu prázdnin mohly být přijaty do mateřské školy, která je právě v provozu.

S diskuzním příspěvkem na téma liberalizace výchovy zaujala Irena Tlapáková z Krajského úřadu Pardubického kraje. „Současným trendem je, že rodiče kladou důraz spíše na výkon, než na citovou výchovu. Ekonomická stránka je pro ně prioritní,“ poukázala Tlapáková na směr, kterým se v posledních letech výchova v rodinách ubírá. Mezi očekávané body konference patřila problematika nových pohledů na tradiční otázky psychologie a pedagogiky předškolního věku. Václav Mertin, přednášející na toto téma, mimo jiné zdůraznil odklon od negativních přístupů k pozitivním. „To jinými slovy lapidárně řečeno znamená zkoumat nikoli to, proč děti zlobí, ale naopak proč jsou děti hodné,“ přibližuje myšlenku Soňa Sodomková z pedagogické školy v Litomyšli. V jednom ohledu se však podle Mertina změny nelze dočkat, a to ve významu, jaký předškolní výchova a učitelé, na nichž spočívá převážná část výchovné zodpovědnosti, mají a i do budoucna bezesporu mít budou.

text a foto Zuzana Fruniová

Zamyšlení Věry Pleskotové

Když nedávno kolega mezi řečí utrousil: „V Litomyšli si moc ekumeny neužijete, co?“ - jala jsem se mu okamžitě vypočítávat všechna ta přátelská setkání, příležitosti ke spolupráci a vzájemnému poznávání a sdílení křesťanů různých tradic, kterých jsem se kdy v Litomyšli účastnila - ale na jeho skepsi to moc nezašlo. Naopak mi doporučil „dosti drsné čtení“ - a to na internetové stránce katolické farnosti v Litomyšli. V rubrice Krátce z historie farnosti se můžete dočíst skutečně šokující vyjádření: „husitské běsnění“ se tu připodobňuje k „nacistické a komunistické ideologii“. No. Už Masaryk říkal, že rozčilení program. Nemá valný smysl vyrazit cestou konfesně zaujaté polemiky, přesvědčovat (se) navzájem o protestantském či katolickém výkladu dějin či dokonce se vzájemně napadat, vyčítat si a přesvědčovat ty druhé o své pravdě. Tolik potřebný poučený rozhovor může nastat nikoli mezi majiteli pravdy, ale jen mezi těmi, kdo jsou kritičtí především k mýtům a legendám ve vlastní konfesi. I husitství se může stát vývěsným štítem, kterým maskujeme vlastní duchovní prázdnotu a lenost. Nakonec platí, že pravdu stejně nemůžeme polemicky dokazovat, ale svým výběrem hodnot „jen“ dosvědčovat. Je pravda, že spousta věcí té skutečné ekumeně stojí v cestě. Nejsou to jen předsudky a neznalost. Nemůžeme se třeba sejít u stolu našeho společného Pána. Ale můžeme spolu přemýšlet o víře, modlit se, zpívat, chodit na přednášky, hrát bowling, promítat si Bergmana. Anebo můžeme zajít do katolického kostela na Joba, kterého přednáší Marek Eben z Kralické Bible - protože prostě není krásnější čeština - a přitom se zaposlouchat do variací Petra Ebena na protestantský chorál a bratrskou píseň. A hádám, že se ten kostel ani nemusel znovu vysvětit. Takovou my máme v Litomyšli ekumenu!

Věra Pleskotová
farářka Českobratrské církve evangelické

Milan Motl: Má doména je sbormistrovství

„Vypiláte si zpěváky a oni odejdou. Je velmi těžké kvalitně připravit sbor, jehož složení se každý rok obměňuje, vyžaduje to zapálení sbormistra, zájem studentů a obětování spousty volného času. Když člověk ale vidí ty výsledky, tak ho to samozřejmě žene dál,“ říká sbormistr Kosu Milan Motl. I přes zmiňované obtíže úroveň sboru neustále stoupá. Sbor, jehož členové se rekrutují z řad studentů Pedagogické školy, má v současnosti asi osmdesát členů, na koncertech jich ale podle sbormistra zpívá pouze čtyřicet až padesát.

„Využívám skladby osvědčených autorů. Letos máme velmi náročný repertoár po všech stránkách, hlavně dvacáté století, které zpíváme. Samozřejmě musíme zpívat také skladby povinné, který festivaly vyžadují. Přitom se snažíme, aby to bylo co nejpěšnější, to znamená od renesanční hudby, přes dvacáté století, lidové písně až po „vypalovačky“, jako je třeba Cucaracha,“ vysvětluje Milan Motl. První pololetí školního roku věnují sboristé nácviku vánočního repertoáru, ve druhé polovině, od ledna do dubna, pak trénují zcela nové písně, s nimiž každoročně vystupují na Festivalu pedagogických škol.

„Rád bych se věnoval i dirigování, už jsem měl nějaké příležitosti díky Litomyšlskému symfonickému orchestru. Bylo to právě na základě spolupráce Kosu a orchestru, kdy jsem se dvakrát k taktovce dostal, a doufám, že se i někdy v budoucnu ještě dostanu. Má doména je ale hlavně sbormistrovství,“ říká závěrem Milan Motl.

Prokop Souček

Stavba nového kostela Církve bratrské v Litomyšli

Příprava na stavbu nového kostela pokračuje, v současné době se nacházíme ve fázi územního rozhodnutí. Zastupitelstvo Města Litomyšle dalo na svém zasedání souhlas k uzavření smlouvy o smlouvě budoucí k bezplatnému převodu pozemku pod zamýšleným kostelem. V běhu jsou žádosti o vyjádření dotčených orgánů k budoucí stavbě, které jsou vyžadovány územním řízením.

Prostřednictvím ministerstva kultury byla podána žádost ministru financí Kalouskovi o dotaci na stavbu pro rok 2008 v celkové výši 2,5 milionu korun. Ústředí církve podniklo několik kroků k získání bezúročných půjček od stavebního fondu Církve bratrské a od Waldorovy nadace. I mezi samotnými členy Sboru Církve bratrské v Litomyšli se zvýšila finanční obětavost, za což jsme vděční. V současné době je k dispozici na účtu kostela cca 1500 tisíc (z toho 550 tisíc v bezúročných půjčkách).

Jsmo rádi, že se o projektu kostela dozvídáme i z jiných zdrojů, jako jsou odborné kruhy a nejen v České republice. Projekt je hodnocen odbornou veřejností jako povedený a ví se něm. Vstřícný postoj Města Litomyšl nám usnadňuje i shánění různých povolení a potvrzení. I když je před námi dlouhá cesta, věříme, že na konci nás čeká dosažení cíle, které přinese nejen radost členům sboru, ale i veřejnosti města. Rádi bychom stavbou kostela něco darovali -

Kostel ještě nestojí a již se objevuje na stránkách světových časopisů o architektuře. Vizualizace (snímek) pochází z architektonické kanceláře autorů projektu, skupiny Fránek Architekt.

přinesli další hodnotu do Litomyšle. Vývoj stavy i sbírek budete moci sledovat na webových stránkách www.novykostel.cz. Zatím se vlastní stránky připravují, ale již zde najdete několik základních informací. I když je spousta energie litomyšlského sboru směřována k přípravě stavby, nevy pustili jsme další pravidelné aktivity. Jednou z nich je pořádání English Campu pro všechny generace v Krkonoších. Je vítán kdokoliv, kdo se chce učit anglicky s rodilými mluvčími, více informací na www.ecilitomysl.cz

Jana Macková

Sbor Kos si připsal další úspěch v mezinárodní soutěži

Jednu zlatou a dvě stříbrné medaile si odvezl smíšený pěvecký sbor Kos Pedagogické školy Litomyšl z mezinárodního festivalu Svátky písní Olomouc. „Je to jeden z nejstarších festivalů u nás, má velkou tradici, každý sbor v České republice se tam touží podívat,“ vysvětluje sbormistr Milan Motl.

Letošního ročníku soutěže se 7. června účastnilo sto šedesát devět pěveckých sborů ze čtrnácti zemí světa. V těžké konkurenci se litomyšlským zpěvákům podařilo dosáhnout úspěchů ve všech třech kategoriích, ve kterých do soutěže nastoupili. Za nejceněnější považuje sbormistr Kosu zlatou medaili v hlavní kategorii, v soutěži mládežnických sborů, kde se litomyšlským podařilo porazit velmi kvalitně připravený singapurský sbor. Právě singapurské sbory v posledních letech na mezinárodních soutěžích v posledních letech bodují. Dalšími kategoriemi, ve kterých dosáhli „Kosáci“ na stříbrné pozice, byly folklor a komorní

zpěv. V poslední zmiňované kategorii soutěžila komorní varianta sboru zvaná Kokos (Komorní Kos).
foto Prokop Souček -red-

Kos a Gurale si podmanili publikum

Vystoupení KOSáků si nenechal ujít ani prezident festivalu, hudební skladatel profesor Jan Vičar. Ten je známý především svojí kompoziční činností v oblasti písňové tvorby, za kterou má na svém kontě celou řadu ocenění ze skladatelských soutěží. Mimo jiné je i autorem skladby Gurale, kterou má sbor KOS ve svém repertoáru. „Profesor Vičar byl nadšený z našeho provedení této skladby a přislíbil i další spolupráci. Nabídl nám cyklus lidových písní,“ komentoval názor muzikologa sbormistr Milan Motl. O nebylém úspěchu litomyšlského sdružení svědčí i spontánní potlesk všech porotců po skončení soutěžního vystoupení KOSu.

Mezi aktuální plány KOSáků patří podzimní návštěva kanadského Calgary, kde kromě plánovaných vystoupení navštíví školu se specializací na výuku hudební výchovy či provedení rockového oratoria Ever Smiling Liberty, který litomyšlská předvedou společně se sborem Jitro z Hradce Králové.

Zuzana Fruniová

Jan Pikna převzal cenu za propagaci národa

Cenu „D“ v kategorii Vzor etiky a národní hrdosti převzal ředitel Smetanovy Litomyšle Jan Pikna za mnoholetou prestižní propagaci českého národa. Slavnostní předání cen se konalo v úterý 10. června v pražském Stavovském divadle.

Zakladatelem udílení cen „D“ je moderátor Richard Langer, který již před osmi lety celý ceremoniál vymyslel. Akce má nejen motivovat další mecenáše k tomu, aby sáhli hlouběji do své kapsy, ale také říci „D“ čili děkuji mecenášům stávajícím. V kolegiu pro udílení cen v roce 2008 zasedli: ředitel Národního divadla v Praze Ondřej Černý, ředitel Zoo Praha Petr Fejk, generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš, zakladatelka Stonožkového hnutí Běla Jensen a ředitel Nadace pro transplantace kostní dřeně Vladimír Koza.

-red-

Válečný rok 1918 v Litomyšli – červenec

Válka neválka, v létě bývala litomyšlská plovárna plná. Žilo se naplno i v „bojových“ podmínkách. Lidem otrnulo. Některým až přespříliš. Když do Litomyšle v červenci 1918 zavítal cizí kněz, aby tu kázal proti lichvě a drahotě a o tom, že takto vydělané peníze jsou nepožehnané, mnoho lidí se zvedlo a z kostela odešlo. V průmyslových oblastech bylo mnohem hůř než na převážně zemědělském Litomyšlsku. V červenci 1918 odtud proto mnoho Němců ze severních Čech odváželo brambory. Ceny stále rostly. Inflace byla v platech zohledňována nedostatečně, proto se konala manifestační schůze učitelů z celého okresu. Stát se snažil spíše brát (probíhaly další prohlídky po domech kvůli sběru barevných kovů) a kontrolovat - v červenci vznikla v Litomyšli obecní obilní komise a obecní obilní sběrna. Ta měla být od blížících se žní jako jediná oprávněná k přístupu do mlýna. Sedlákům se tak mělo zamezit v nepovoleném mletí a následném obchodu na černém trhu. Na podobné potíže dávala zapomenout zábava. Na anenskou pouť 1918 se v Litomyšli tančilo hned ve třech hostincích, po celém městě bylo hlučno a veselo. V červenci 1918 do Litomyšle zavítali sólisté Národního divadla, tehdejší nejlepší česká altistka Olga Borová-Valoušková, několik představení tu sehrála i žižkovská činohra. I když představení nebyla vždy hojně navštěvená, hercům to příliš nevadilo - hlavně, že se dostali z vyhladovělé Prahy na venkov. Nezaháleli ani místní. Nedávno ustavený klub českých turistů uspořádal první výlet - na vozech na Budislav. Úplně jiný obrázek nabízel první válečný rok. Tehdy bylo všude ticho, smutno, hospody zely prázdnotou. V roce 1915 se neslavil ani masopust. Později nastala změna. Kulturní podniky začaly být většinou pořádané ve prospěch charitativních organizací, které mírnily následky války. Svědomí tím bylo uchláholeno a lidé se mohli začít bavit, i když jejich blízcí umírali v záko-

pech. Ještě v červenci 1915 městská rada odmítla koncert orchestru Národního divadla pro vyhlášení města, ale od téhož roku se začaly pravidelně pořádat taneční zábavy. Litomyšlské hejtmánství bylo při jejich povolání benevolentní, takže v Litomyšli se na konci války pořádalo více zábav než v okolních městech. Komplikací byl jen nedostatek tanečniců. I přes válku se Litomyšl dočkala otevření biografu. Ještě na podzim 1916 dojíždělo mnoho lidí do kina do Vysokého Mýta, ale v lednu 1917 zahájil provoz biograf v malém sále Smetanova domu. Vedle kvalitních snímků (Quo vadis, Germinal, Tři mušketýři) byl většinou promítán brak (Koketní paní, Bezuzdné vášně), který značně pohoršoval místní moralisty, ale lidé chodili na představení víc než hojně. Provozování kulturních programů v Litomyšli často přebírala mládež, protože spolky byly postiženy odvodů. Vystupovala učednická besídka, dorost ochotníků, studenti gymnázia nebo kandidátky učitelského ústavu. Nejvýznamnější kulturní událostí za celou válku byla vystoupení opery Národního divadla v červenci 1916. Nejdříve byla sehrána představení Smetanovy Prodané nevěsty a Dvou vdov a pro velký úspěch navíc ještě

Massenetův Werther. Z Chocně a Vysokého Mýta tehdy vyjely zvláštní vlaky, celé město bylo vyzdobeno. Slavnostní ráz měla i návštěva hradeckého biskupa Josefa Doubravy v dubnu 1917, který přijel na biřmování. Ve městě byly vztyčeny stožáry s výzdobou, vítání se ujal purkmistr s obecním výborem, spolky utvořily špalír. Lidé i přes panující nedostatek dobrovolně snášeli potraviny na biskupskou hostinu. Jestliže počet kulturních podniků oproti předválečnému stavu výrazně nepoklesl, potom to samé se nedalo říct o jejich kvalitě. Nepřestaly zájezdy Východočeské divadelní společnosti, která se v Litomyšli zdržela pokaždé téměř měsíc. Opera ale v roce 1915 nebyla na jejím programu vůbec a orchestr museli doplnit místní hudebníci. Presto byl repertoár poměrně bohatý - celkem osm oper a šestnáct činohr. Příští rok se opera na program vrátila, ovšem pochybné úrovně - vlnu nevole vyvolalo představení Hubičky. Stížnosti se objevovaly i v roce 1917. Místním obyvatelům vadilo také, že herci a hudebníci nakupují potraviny bez lístků. Pres všechny potíže však první světová válka v Litomyšli dokázala vyvrátit okřídlené „Inter arma silent musae“.

Petr Chaloupka, RML

Daniel Reynek představil Nové objevy fotografie

Výstava s názvem Nové objevy fotografie probíhá od 18. června do 7. července v posledním patře Pedagogické školy na Komenského náměstí. Autor Daniel Reynek, starší syn grafika, básníka a překladatele Bohuslava Rynka a jeho ženy Suzanne Renaud, na vernisáž přijel se svým bratrem Jiřím. Výstavu zahájil ředitel pedagogické školy Stanislav Leníček a zazpívala zde komorní verze smíšeného pěveckého sboru Kos zvaná Kokos.

Fotografie, lépe řečeno, fotografické montáže, které jsou v prostorách chodby k vidění, se vyznačují na první pohled velmi důkladně promyšlenou kompozicí. Autor sám přiznal, že mu tvorba děl, ze kterých se výstava skládá, zabrala asi třicet let.

„Vznikaly bez takzvaného tvůrčího záměru, jako když si dítě hraje s legem, tak já jsem si hrál s téma diákama, a protože je to čtvercový, tak se to může obracet všelijak, emulží k sobě, od sebe. Tak jsem to dal dohromady, po roce jsem se na třeba podíval, jestli jsem si řekl, že to je blbost, tak je zase odložil. Ten čas na tom! Takže ony se líhly od šedesátých do osmdesátých let,“

říká autor fotografií. Daniel Reynek a jeho bratr Jiří žijí stále na rodové usedlosti v Petrkově na Vysočině. Stejně jako za časů jejich otce zde prý i nadále vládou kočky a holubi a dveře si tu podávají mladí lidé s básníky, výtvarníky a literáty. Jen kamerunské kozy, známé z rytin Bohuslava Rynka, již, jak říká jeho syn Daniel, vyhnuly po přeslici.

„Nikoho nevyhazujeme, rádi je vítáme, obzvláště mladé lidi, kteří ještě nejsou zatíženi předsudky a konvencemi. Kolikrát přijede autobus a my jsme koukali, oni byli v přesile, byli mladý, hezký, my takoví odkvetlí, ale kočky to zprostředkovali a rozpaky, které jsou, když je někde hejno lidí, které neznáte, pomínu...“ líčí bratři Reynkovi.

Putovní výstavu u příležitosti osmdesátých narozenin Daniela Rynka pořádá sdružení Česká inspirace. Výstava již prošla řadou měst, byla v Telči, v Chebu a v Poličce. Po Litomyšli poputuje do Hradce Králové, Kutné Hory a do Jindřichova Hradce.

foto Michaela Severová Prokop Souček

Hráč na zvonohru vystoupí v Klášterních zahradách

Jeden z nejlepších světových hráčů na zvonohru Boudewijn Zwart z Nizozemí vystoupí v pondělí 28. července od 18 hodin v Klášterních zahradách. Velké zvonohry nemají v České republice velkou tradici, velmi populární jsou právě v Holandsku, Belgii a Velké Británii. Koncertní zvonohra má obvykle nejmeně dvacet sedm zvonů, které jsou mechanicky ovládané, výjimkou nejsou ani zvonohry s počtem padesáti a více zvonů. V případě nepříznivého počasí se koncert bude konat na druhém nádvoří zámku. Koncert pořádá ZUS Bedřicha Smetany.

-red-

Prokop Souček

Daniel Reynek (vlevo) a jeho bratr Jiří na výstavě

Režisérka Prodané nevěsty: hudba je pro mě ten hlavní inspirační zdroj

Magdalena Švecová, za svobodna Krčková, je první ženou v historii Národního divadla, která se kdy ujala režie Prodané nevěsty Bedřicha Smetany. „Prodanka“ je bez diskuze rodinným stříbrem českého národa a téměř všichni dobře vědí, jak by měla na jevišti vypadat. O tom, jak je obtížné takový titul režisovat, promluvila paní režisérka v předvečer premiéry, 19. června. Již den poté bylo jasné, že její Prodaná nevěsta, právě díky citlivé a nenásilné režijní práci, vstoupí do dějin českého divadelnictví jako inscenace velmi zdařilá.

Magdalena Švecová v minulosti režisovala například Mozartovu Figarovu svatbu v Plzni 2007, Donizettiho Dona Pasquala v Plzni 2004 a mnoho dalších titulů. S manželem, který v současnosti působí jako dirigent v Národním divadle v Praze, má jednu dceru. Pochází z hudební rodiny, jejím otcem je Jaroslav Krček, zakladatel souboru Musica Bohemica a všestranný hudebník.

Jak dlouho se připravuje opera na první scéně a co bylo na té práci nejtěžší?

Příprava trvala téměř rok. Nejdříve bylo potřeba sestavit inscenační tým. Samotná příprava byla dlouhá - nápadů spousta a těch vyhozených ještě více. Je mnoho věcí, které jsou náročné a to ve všech fázích. Na přípravné fázi, kdy člověk jenom sedí a přemýšlí, je nejtěžší, jak vůbec do toho. Potom už o tom člověk něco ví, shání nějaké materiály, snaží se co nejvíc poznat - nastává problém, co si z toho vybrat, na co se zaměřit a jakou cestou se vydat. Pak se pro něco rozhodne, obtížné je však začít tomu dávat konkrétní tvary. Většina nápadů se vznášejí někde v oblacích a než se to dostane na zem, do těch hmotných věcí, jako je třeba scénografie a práce s hercem... Když se začne zkoušet, je těžké udržet si linku, pro kterou se člověk rozhodl. Přitom musí přijímat impulsy od zpěváků, které jsou přínosné a koordinovat to, co přinášejí ostatní, teď myslím i výtvarník, choreografka, výtvarnice scény a další. Na poslední fázi je nejtěžší vydržet to až do konce. Pozice Prodané nevěsty je obrovsky náročná, ať už tady v Litomyšli, nebo v Praze v Národním. Je třeba zavřít oči, pracovat a nepřipouštět si asi

to, že je to právě „Prodanka“. Kdyby si člověk měl pořád připomínat, co je to za titul, tak by neudělal ani krok.

Jste absolventkou oboru operní režie?

Mám vystudovanou operní režii v Brně na JAMU u paní Vaňákové.

Myslíte si, že je důležité, aby měl režisér operního představení operní režii vystudovanou, té hudbě věřil a rozuměl jí?

Nemyslím si, že je základním předpokladem mít vystudovanou operní režii. Jedna věc je studium, osobnostní vklad je jiná věc. Spousta činoherní režiséři může mít pro muziku obrovský cit. Samozřejmě, že ta muzika je základní, hlavní médium a člověk by si k němu měl najít nějaký vztah. Někdo z hudby může vycházet, někdo ji bere jenom jako takové inspirační „atmosféry“. Komunikace s muzikou je základní - pořád je to taky ale divadlo. Činoherní režiséři operě mohou pomoci v tom, že přidají nadstavbu dramaturgie a po svém zdůrazní to dramatické, co je v díle přítomno. Pokud má člověk cit pro muziku, může to může vyjít. Záleží hodně na osobnostech a na tom, jakým způsobem látku uchopí. Třeba J.A. Pitínský dělal barokní operu Dídó a Aeneas v Plzni. Dá se říct, že nešel po muzice a vytvořil nádhernou inscenaci. Bylo to vizuální představení a s tou barokní muzikou se to neskutečně spojilo. Záleží na titulu, na žánru a je důležité, aby člověk měl k té věci vztah a nechtěl ji třeba shodit. Kdyby si režisér od začátku myslil, že je ta věc blbá, tak to na výsledku vždycky bude vidět.

Jakou cestu jste při zkoušení „Prodané“ volila vy?

Samozřejmě, že pro mě byla muzika základní. Člověka to pořád láká na zem a vlastně ho to i trochu svazuje. Muzika je neustále ten hlavní inspirační zdroj. Snažila jsem se nastudovat strašně moc věcí okolo, abych měla povědomí o tom, co v té „Prodané“ vlastně je, vyjít z toho materiálu a udělat oslí můstek k tomu, jak se na tuto látku díváme dnes. To, že se do dramaturgie neustále zařazuje, je samozřejmě způsobeno tím, že je to právě Prodaná nevěsta. Je třeba si však odůvodnit, proč je to ještě v dnešní době pro lidi zajímavé. Oko toho současného diváka, mladého diváka, ale taky dětí, které na to budou chodit, se nedá přehlédnout. Snažila jsem se vyjít z té látky a neublížovat té muzice, nenutit tam nějaký svůj strašně výrazný inscenační názor, který by to pokroutil. Zase jsem se ale pokoušela dát tomu něco, aby se stále dokola neopakovalo to, co už tady mnohokrát bylo. Dalo by se říci kompromis, ale jak to vyjde, nevím. Snažili jsme se tomu dát nové oko z výtvarného hlediska a hodně pracovat se zpěváky. Vyjít z toho, co v těch postavách je. Vytvořit situace tak, aby byly ne jenom komické, ale aby v nich bylo dost poezie, aby tam byla i lyrika a určité i dramatické momenty. Vytáhnout muziku, aby byla vizuálně posílena tím, co se na jevišti děje. Tak jsem postupovala.

Jak Vás v Národním divadle přijali?

foto archiv Smetanova Litomyšl

Moc mile, musím říct, že jsem za to vděčná, ani jsem to nečekala.

Jak vás v tomto směru ovlivnil váš otec, dokázete ve své práci využít něco, co vám předal?

Určitě, především mi ukázal, jak pracovat s lidmi. Jsou dvě možnosti - buď být k lidem hodně tvrdý a jít na ně napevno, natvrdo, nebo je prostě něčím nadchnout. (Oba dva se snažíme za B.) To mi dávalo hodně. Uviděla jsem, že když se ty lidi zmotivují pozitivně, není potřeba na ně rvát, což si vzhledem ke svému věku a tomu, že jsem právě žena, nemůžu a nechci dovolit. Zrovna v případě té „Prodané“ tam asi nějaký vliv bude. Folklor a s ním spojené věci mi nejsou cizí, mám k tomu má velkou úctu, i když je to jiná látka, jiný pohled na folklor, než kterým se zabývá táta. V „Prodané“ účinkuje také můj bratr a je roztomilý, že se oba snažíme té muzice uniknout směrem k divadlu. Pořád se k ní vracíme, máme to tak oba.

Co byste chtěla do budoucna režisovat, máte nějaký vysněný titul?

Chtěla bych si zrežírovat něco od Janáčka. Můj sen je Věc Makropulos. Svým způsobem i Příhody líšky Bystroušky, ale to je něco podobně komplikovaného jako Prodanka... Miluju Janáčka.

text a foto Prokop Souček

Evropské školící centrum vypsalo grant na ubytování

V zakládající litiňské společnosti kromě jiného stojí: „Při své činnosti je Společnost oprávněna poskytovat granty.“ Rok 2007 byl pro společnost prvním rokem činnosti, její prioritou bylo tehdy zavést provoz Evropského školícího centra a nastavit její tak, aby společnost byla finančně nezávislou na jejích zakladatelích. Součástí cílů pro první rok existence bylo také vytvořit podmínky pro dobré fungování Evropského školícího centra a vytvoření podpůrného zázemí pro jeho vlastní činnost.

Na základě výsledků i zkušeností z roku 2007 rozhodla správní rada o vypsání grantu na ubytování v Evropském školícím centru. Žadatelé mohou být: občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení církví, nadace, nadační fondy a nevládní organizace registrované mimo území ČR, které řádně doloží svůj zřizovací statut, výsledky hospodaření a u kterých je zřejmé, že ekonomická situace zkládá, ze kterých pocházejí, je srovnatelná či horší než v ČR. Organizace výše uvedeného typu, které působí v oblasti vzdělávacích a volnočasových aktivit dětí a mládeže, budou ve výběrovém řízení zvýhodněny.

Príspevek bude poskytnut pouze k uhrazení ubytovacích a stravovacích služeb v objektu EŠC a činí max. 30% ceny ubytování na osobu za den.

Případní zájemci o grant se více dozvědí na webových stránkách Evropského školícího centra o.p.s.: www.esclitomyšl.cz v sekci Grantová řízení 2008 nebo v sekci O nás/ke stažení, kde je k dispozici i žádost.

Jana Macková
ředitelka společnosti

Libor Pešek čestným občanem Litomyšle

Zastupitelstvo města Litomyšle na svém zasedání 13. května udělilo dirigentu Liboru Peškovi čestné občanství města Litomyšle za celoživotní mistrovství, občanské postoje a soustavnou propagaci české, zejména Smetanovy, hudby v zahraničí. Libor Pešek patří k největším legendám české dirigentské školy. Smetanova díla dirigoval na čtyřech kontinentech, v patnácti zemích světa. Je absolventem pražské AMU, kde studoval u Karla Ančerla, Václava Smetáčka a Václava Neumana. Více než deset let stál v čele Královského liverpoolského filharmonického orchestru, dnes působí jako hlavní hostující dirigent Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK. Libor Pešek stále diriguje po celém světě a jeho jméno je známé i v těch nejvýznamnějších koncertních sálích. Proslul jako velký zastánce a propagátor díla Josefa Suka a Vítězslava Nováka. Od roku 1996 je nositelem Rytířského řádu britského impéria, který mu udělila královna Alžběta.

Dne 22. června oslavil Libor Pešek, který rád a často navštěvuje Litomyšl, své pětasedmdesáté narozeniny.

foto Pavel Vopálka - red-

Kalendárium Litomyšle na červenec 2008

200 let - 5. 7. 1808 se narodil v Poličce **Hynek Jakub HEGER**, zakladatel českého těsnopisu. Studoval v Litomyšli, stal se profesorem těsnopisu na univerzitě ve Vídni.

155 let - 25. 7. 1853 se narodil v Rakovníku **Emil RÁČ**, učitel a autor plánů měst Prahy, Brna, Vídně a dalších. Byl také knihovníkem městské knihovny.

155 let - 31. 7. 1853 se narodila v Praze **Teréza NOVÁKOVÁ**, rozená Lanhausová, česká spisovatelka. Do Litomyšle přišla se svým manželem, profesorem na litomyšlském gymnáziu. Bydleli v budově pošty, ve spojitelně a na Záhradě, později v Praze. Byla významnou spisovatelkou povídek a románů z vesnického prostředí Vysočiny. Pobyvala také v Budislavi a v Proseči.

150 let - 18.7.1878 se narodil v Nové Pace **Josef DMYCH**, malíř, grafik, litograf. Založil v Litomyšli na Hluchandě (v dnešní Tyršově ulici) tiskařský závod. Tiskl plakáty, pozvánky a různé vynikající tiskoviny, které sám navrhoval a kreslil.

125 let - 14. 7. 1883 se narodil v Litomyšli **František VLACH**, pozdější architekt a stavitel řady litomyšlských domů. Působil v organizaci Sokol a byl ruským legionářem.

110 let - 24. 7. 1893 se narodil **Eduard KRÁL**, trafikant, člen odbojové organizace ÚVOD. Po prozrazení byl zatčen a 22. října 1943 popraven.

95 let - 17. 7. 1913 se narodil v Litomyšli **Jaroslav MLEJNEK**, poštovní úředník. Za odbojovou činnost byl zatčen a v roce 1942 popraven.

95 let - 10. 7. 1913 zemřel v Praze **Mikoláš ALEŠ**, český malíř a ilustrátor. Jeho přítelem v Litomyšli byl Alois Jirásek. Nástěnné malby podle Alšových listů jsou v kostele v Mikulci a v Morašicích.

75 let - 22. 7. 1933 zemřel v Litomyšli **Quido ŠIMEK**, obchodník, sběratel starožitností, numismatik a autor kreslené kroniky města. Jeho sbírky jsou uloženy v muzeu.

590 let - již vévodí litomyšlskému náměstí **radniční věž**, postavená roku 1418. Je to nejstarší stavba ve městě. Věž je dnes vyšší a má jiné zakončení. V dolní části je také litomyšlský orloj.

440 let - uplynulo od začátku stavby **renezančního zámku** v Litomyšli. Bylo to roku 1568 za Vratislava z Perštejna. Stavba trvala do 1573.

200 let - je v zahradě zámecké zahrady umístěn **kamenný lev**, památka na v boji zemřelého bratra zámeckého pána Jiřího Josefa Valdštejna. Nese letopočet 1808, i když sama smutná událost se stala v roce 1796. Nápis Frater fratri znamená Bratr bratru.

Připravil **Miroslav Škrdl**

Poděkování

Rádi bychom touto cestou poděkovali studentkám litomyšlského gymnázia, které každé úterní odpoledne tráví s dětmi našeho oddělení. Povídky si s nimi, čtou si pohádky, hrají si s nimi v herně nebo připravují různé hry.

Tato aktivita je jistě prospěšná pro obě strany: dětským pacientům příjemnější odpoledne, ukrátí čekání na rodiče nebo odpoutá pozornost od nemoci. Studentky obohatí o schopnost porozumění a pomoci druhému v jeho nepříjemné situaci. Děvčata, děkujeme Vám - za děti a jistě i za jejich rodiče.

Kolektiv dětského oddělení Litomyšlské nemocnice, a.s.

Rádi bychom poděkovali Městu Litomyšl a MUDr. Patrice Krpíčarovy za finanční dar, díky němuž se mohli děti z II. mateřské školy zúčastnit celodenní soutěže v pískání na flétnu. Naše díky patří i učitelkám mateřské školy paní Věře Vichové a Světlaně Štyndlové za ochotu a trpělivost, kterou projevíly při přípravě dětí na soutěž.

Za rodiče dětí Eva Pakostová

pro Sklené

nový vysílač internetu

Nová služba

Od října 2x rychlejší tarify za stejné peníze

FORTECH
tel. 461 613 161 • WWW.BEZDRAT.NET

Nové knižní tituly v Městské knihovně

Causo - Rebrandtův trojúhelník, Kessler Leo - Hitlerova mládež útočí, Kessler Leo - Operace Glenn Miller, Wilson Steven - čluny útočí, Gould Steven - Jumper, Crile Georgie - Soukromá válka pana Wilsona, Quick Amanda - Skandál, Berger Margot - Nadějev hedvábné hřívě, Gerritsen Tess - Mefisto, Francis Dick - Mrtvý dostih, Engel Howard - Pan Doyle a pan Bell, Matheson - Já legenda, Evanovitch Janet - od desíti k pěti, Hallpage - Tělo v závěji, Robertson - Závět Gedeona Macka, Boondy Ruth - Drobné útěchy, Gross Andrew - Modrá zóna, McBain Ed - Jehlový podpatek, Obermannová - Normální zákrky, Dědeček Jiří - Snídaně se psem, Vavřincová Fan - Taková normální rodinka se vrací, Zgustová - Zimní zahrada, Drake Shannon - Na křídlech touhy, Drake Shannon - Máš před sebou všechny mé cesty, Long Kate - Výměna manželek, Long Kate - Devla, Devla, Šiška Miroslav - Jednohub-

ky z historie, Jakoby Bernard - Život po smrti, Arnold Nick - Nechvalně proslulé experimenty, Pakosta - Kroužek akvaristů a přítel přírody v Litomyšli, Osobor Richard - Teorie umění, Murphy Robert - Úvod do kulturní a sociální antropologie, Lax Eric - Woody Allen, Lawson Wendy - Život za sklem, Engelhart - AC/DC - Maximální rock & roll, Čermáková - K porodu bez obav, Samara Timothy - Grafický design, Toušlová Iveta - Toulavá kamera, Pospíšilová - Vyber si hru podle jména, Golková Monika - Jím a mládnou, aneb Anti - aging, O'Sullivan - Ronnie, Carell Paul - Útok na pevnost Evropa, Musilová Eva - Kerz tvůrčího psaní..., Verner - Objevování starého Egypta, Horký Petr - Zpráva o cestě na severní pól, Andersen - Barbara, Payne Robert - Ivan Hrozný, Halík Jiří - Vedení a řízení lidských..., Hecker Frank - průvodce přírodou.

Další pocta výtvarníku Bohdanu Kopeckému

Z dopisů čtenářů

V polovině června jsme se dozvěděli, že Poslanecká sněmovna navrhla výtvarníka Bohdana Kopeckého na státní vyznamenání. Jistě si to plně zaslouží, a proto mu držíme palce!

Již od raného mládí žije a celý svůj život žil pro kumšt. Jako šestnáctiletý s námi hrával ochotnické divadlo a při tom v jednom mnou režimovaném představení vytvořil pěknou scénu. A nejen to. K propagaci tohoto představení namaloval velmi vkusný, vtipný plakát, který byl několik dní před hraním vyvěšen za výlohou Faltysova knihkupectví, neboť jejich Zdenka hrála s námi. Byl tak pěkný, že jsem si ho ponechal a ochraňoval po dobu již šedesáti čtyř let. Teď ho daruji městu

s tím, že bude eventuelně sloužit - po zarámování k výzdobě Smetanova domu. Asi před dvaceti lety, když jsem se s Bohdanem setkal, řekl jsem mu, že jsem v antikvariátě koupil jeho obraz. A on mně na to vtipně odpověděl: „To budu asi brzy slavný, když mě už prodávají ve starožitnictví.“ A to se mu v bohaté míře vyplňuje! Milý Bohdane, přeji Ti hodně zdraví a síly do další tvůrčí činnosti!

Jaroslav Franke

Prodej bytové jednotky do osobního vlastnictví

Nabízíme k prodeji novou bytovou jednotku 3+kk o velikosti 74 m² v přízemní s terasou v Janově u Litomyšle. Cena dohodou. **Volejte: 732 733 804**

Do Klášterních zahrad se po letech vrátila obří židle

Pracovníci odborné firmy a Města Litomyšle instalovala v pátek šestého května na připravené místo v Klášterních zahradách trimetrovou plastiku Židle od sochařky Magdaleny Jetelové. Umělecké dílo váží kolem dvou tun se zpět do Litomyšle vrátilo po třech letech.

Výtvarnice, žijící od roku 1985 v Německu, Židli vyrobila na počátku osmdesátých let v hamburské Kampnagelfabrik. Magdalena Jetelová, byt není doma příliš známá, je za našimi hranicemi jednou z nejvýznamnějších českých výtvarnic. Její doménou je takzvaný Land art, tedy umění v otevřené krajině. Vedle dřevěných plastik velkých rozměrů ji proslavilo zejména využívání revolučních postupů, jako jsou lasery, fotografie pořízené z družic atd. Známy se stal její projekt Domestikace pyramid. V minulosti působila jako profesorka na akademii v Salzburgu a Düsseldorfu, kde se jen o málo let minula s Josephem Beuyssem. V současné době působí jako profesorka na mnichovské Akademie Bildenden Künstler. Je čestnou členkou berlínské i pražské Akademie výtvarných umění, kde také přednáší.

text a foto Prokop Souček

Příběh Židle

Magdalena Jetelová se zabývala tématem Židle už od počátku osmdesátých let. Pracovala se změnou jejího měřítka, aby vyjádřila absurditu určitých souvislostí, aby nás přiměla dívat se na předměty každodenní potřeby z nezvyklých úhlů pohledu. Její Židle vytvářené z jilmového dřeva se několikrát při zcela rozdílných příležitostech proslavila. Vnesla nový rozměr do zajímavé výstavy Židle 20. století v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze (1982), kde stála na schodišti. Uváděla tak výstavu designu, ale získala úplně jiný význam. Stala se symbolem podivnosti doby, když vítala návštěvníky s jednou nohou zdánlivě nesmyslně delší, aby nás přiměla k přemýšlení nad vztahy ve společnosti. Objevila se také na rozsáhlé výstavní akci tzv. Malostranských dvorků, kde neoficiální umění potěšilo svou hravostí a přitom zaujalo tím, že absolutně nezapadalo do oficiálních představ tehdejší politické scény. Okouzila i paní Medu Mládkovou, sběratelku, mecenášku a historičku umění, která ji později získala pro

své sbírky. Také ji hned před otevřením Musea Kampa nainstalovala na dělicí zeď ve Vltavě před budovou Sovových mlýnů. Ještě před chystaným slavnostním otevřením, k němuž mělo dojít v září 2002, však přišly katastrofální povodně a odnesly s sebou i Židli Magdaleny Jetelové. Dokonce kdosi vyfotografoval různé fáze, kdy ji silný proud vody postupně strhával s sebou. Museum Kampa žádalo v televizi, aby případní nálezcí podali zprávu, kde se nachází. Nakonec ji objevily dvě studentky nedaleko Vraňan, několik desítek kilometrů za Prahou. Ležela vyplavená na břehu v bahně a křoví - špinavá, ale nepoškozená. Stačilo ji omýt, vysušit a impregnovat. Na původním místě před Sovovými mlýny byla již v roce 2003 nahrazena novou replikou v takřka dvojnásobné velikosti, kterou podle instrukcí autorky vytvořili studenti sochařského ateliéru prof. Kurta Gebauera na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Použili k tomu dřevo ze stromů zasažených povodní. Tato monumentální varianta židle stojí před Museem Kampa dodnes. Původní plastika byla postupně zapůjčena do několika českých měst, kde zdobila veřejné prostory. Nejříve ještě v roce 2002 byla převezena do Litomyšle, kde stála v zámeckém parku. Pak se stěhovala na náměstí v Liberci a odtud do Olomouce (2006), kde oživila prostor terasy Muzea moderního umění. Nyní se znovu na delší dobu vrátila do zámeckého parku v Litomyšli. Už tu však není osamocená, v areálu je umístěno například sousoší Jasana Zoubka, dalšího významného českého sochaře.

Jiří Machalický

Co je nového v živnostenském podnikání?

K 1.7.2008 vstoupila v účinnost jedna z dosud nejrozsáhlejších novel z.č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela mimo jiné redukuje samotnou velikost zákona, vypuštěním 21 paragrafů, významně snižuje počet živností a zvyšuje počet kontaktních míst.

Zásadní změnou je to, že živnost bude možné ohlásit resp. o koncesi požádat na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě v ČR, dosud se toto místo řídilo adresou trvalého pobytu. K podání slouží jednotné formuláře vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu, které jsou obsahově zjednodušeny, mají i elektronickou verzi. Současně lze ohlásit několik oborů za jeden správní poplatek. Zavádí se možnost učinit podání prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, mezi něž patří např. Czech POINTY, notáři, matriční nebo stanovené zastupitelské úřady.

Dochází k redukci počtu živností, na čemž má největší podíl sloučení volných živností do jediné, ale i počet řemeslných, vázaných a koncesovaných živností se zmenšil. Průmyslová živnost se vypouští.

Průkazy živnostenského oprávnění, živnostenské listy a koncesní listiny budou nahrazeny výpisem ze živnostenského rejstříku. Ty, které byly vydány před novelou, zůstávají v platnosti až do vydání výpisu. Výpis bude stávajícím podnikatelům vydán až v případě potřeby. Pro podnikatele to znamená, že budou moci prokazovat právo podnikat i v několika oborech pouze prostřednictvím jediného dokladu, a to právě výpisu z živnostenského rejstříku. Výpisy budou kromě živ-

Společenská kronika

Slova Moudrých: Mnoho lidí se bojí o svou pověst, málokterý o své svědomí. Plinius

V obřadní síni byli slavnostně přivítáni noví občani města:

Tereza Koutná, Daniel Kosek, Sára Fulíková, Kristýna Matoušková, Anna Nováková, Filip Sedláček

Své významné životní jubileum v červnu oslavili naši spoluobčané:

80 let – Janečková Marie, Štarmarová Vlasta, Hlavková Božena, Šmejdivá Alena

90 let – Soukupová Anna
Blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

V našem městě uzavřeli manželství:

Jan Blažek, Ústí nad Orlicí a Hana Boštíková, Ústí nad Orlicí, Mrek Štyndl, Litomyšl a Karla Dvořáková, Litomyšl, Martin Socha, Praha a Veronika Bousková, Praha, Petr Smejkal, Lanškroun a Vendula Helbichová, Výprachtice, Sebranice, Petr Sedlický, Semanín a Martina Jedličková, Semanín, Jan Chlaň, Praha a Markéta Plocková, Praha, Jan Kubík, Vysoké Mýto a Zuzana Stündlová, Vysoké Mýto, Petr Veselý, Vysoké Mýto a Pavlína Kovaříková, Vysoké Mýto, Pavel Říha Říkovice a Šárka Hoffmanová, Dolní Újezd, Luboš Chladil, Belá n. Svít. a Kristýna Pečková, Litomyšl, Jindřich Novotný, Polička a Romana Krivková, Sebranice, Petr Sedlický, Svitavy a Andrea Máchová, Svitavy, Lukáš Pavel, Rychnov n. Kněžnou a Veronika Baarová, Rychnov n. Kněžnou, Kamil Honzálek, Sloupnice a Věra Kočová, Sloupnice, Hynek Baňouch, Uherské Hradiště a Hana Voborníková, Letohrad.

Novomanželům přejeme hodně spokojenosti, manželské pohody a vzájemného porozumění.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

Josefem Šírem (79 let), Vladimírem Junkem (58 let), Josefem Kroulíkem (55 let) a Marií Lněničkovou (82 let).
Vzpomínáme.

V. Kučerová - SPOZ

TABÁK VALMONT LITOMYŠL: Přijmeme prodavačku

Očekáváme:

příjemné vystupování, uživatelskou znalost PC, zkušenosti s prodejem.

Nabízíme:

zázemí zavedené společnosti, zaškolení, zajímavé platové podmínky, stravenky.

Životopis na e-mail
personalni@valmont.cz

Kontaktujte.

HRG tiskárna

Hledáme brigádníky – muže na letní brigádu – stavební přípomoc.

Kontakt: H.R.G. spol. s r.o.
Svitavská 1203 • Litomyšl
tel. 602 225 786

Bohdan Kopecký opět vystavuje na zámku

Výstava pořádaná k životnímu jubileu litomyšlského rodáka malíře Bohdana Kopeckého probíhá od 19. června ve druhém patře zámku. Od 27. července se rozšíří do všech prostor Evropského školického centra Zámeckého pivovaru a bude k vidění do konce srpna. Mistři k jeho blížícím se osmdesátým narozeninám přišla blahopřát celá řada gratulantů v čele se zástupci města. Lidové i vlastní písně, především o mistrově oblíbeném vínečku, zde zazpíval litomyšlský mužský pěvecký sbor. Na vernisáži první části výstavy promlu-

vil bývalý dlouholetý ředitel Galerie moderního umění v Hradci Králové Josef Suva, jenž ve svém projevu vyzdvihl význam celého Kopeckého díla, které se podle jeho slov vyznačuje dlouhodobou promyšleností, vyzrálostí a svou kvalitou i rozsahem značně vyčnívá v celkovém kontextu našeho současného umění. Ve své řeči doktor Suva vedle obrazů s tematikou lávových polí na Havaji akcentoval mistrovo mostecké období, v němž Bohdan Kopecký obohatil české výtvarné umění o nový, netradiční typ krajinomalby. „Bohdan Kopecký ve svých strukturálních obrazech pregnantním způsobem vyjádřil víc, nejen svůj osobní názor a vnitřní pocit. Divák je může bez problémů vnímat jako nejrealističtější realitu, skutečnost, ale také jako vrstvené abstraktní struktury anebo jako barevné assembláže s karbonového písku kombinované s kresbou a vrypy. Důležité je, že právě těmito svými obrazy se Kopecký před lety bezprostředně dotknul velmi aktuálních a citlivých problémů moderní evropské abstraktní malby a v tom také spočívá jeho význam a jeho trvalý přínos pro českou výtvarnou kulturu,“ řekl Josef Suva. Na závěr slavnostního otevření výstavy promluvil krátce i sám Bohdan Kopecký. „Žáhy po absolutoriu akademie jsem dostal povolávací rozkaz

a sice PTP, pomocné technické prapory, do Zaluží, do Mostu, do dolů. No, přiznám se, kdybych tam nemusel být, tak bych tam nevydržel, opravdu ne. A že jsem tam musel být, tak jsem jako - čas mi byl milosrdný a najednou jsem zjistil, po čase tedy, že to zakletý slunce v tom uhlu a ty uheľný sloje si se mnou začaly povídat a tak jsem jim začal naslouchat. Chtěl bych poděkovat horníkům, bohyni Pelé, zakletému slunci a vám všem,“ řekl Bohdan Kopecký.

Po skončení oficiálního programu se pokusila redakce Lilie ukázat Kopeckému plakát divadelního představení Začalo to nevinně z roku 1944, který spolu s divadelní scénou vytvořil. V představení kromě toho sám ztvárnil roli pokojového číšníka a vytvořil scénu. Svěrázný mistr nad dílem jen mávl rukou a plakát rozkázal odnést se slovy, že už to viděl. Plakát spolu s divadelní cedulí dorazil do redakce Lilie asi dvě hodiny před začátkem vernisáže, městu jej daroval JUDr. Jaroslav Franke - režisér zmíněného divadelního kusu a kamerád Bohdana Kopeckého.

Výstava, kterou pořádá Městská galerie Litomyšl bude trvat do 31. srpna, otevřeno každý den mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

foto Michaela Severová, Prokop Souček

Portmoneum a restaurátorská škola oslavili patnáctileté výročí

„Museum Josefa Váchala – Portmoneum“ oslavilo 26. června patnáct let od svého otevření. Autobus, který měl podle původního plánu dopravit pražské hosty, nakonec nevyjel a účastníků oslav nezbylo, než se do Litomyšle dopravit po vlastní ose. V noci na 22. června se tak v kempu veselilo na tři desítky litomyšlských i pražských příznivců Josefa Váchala. Z původního týmu restaurátorů zde oslavovali: Jan Turský, Jiří Látal, Vendula Látalová, Jana Krotká a Helena Horáková, žena Jaroslava Horálka, který při restaurování nástěnných maleb zemřel. Tradiční římsologické jamboree svým projevem otevřel a zároveň

i uzavřel vždy připravený Jindřich Špicner. Za klavírního, nebo spíše klávesového doprovodu Magdaleny Žákové pak osazenstvo přezpívalo dnes již legendární představení litomyšlského divadelního spolku Filigrán. Krvavý román.

Vzpomínalo se také na založení restaurátorské školy, které se založením Portmonea úzce souvisí. Hosté oslav si připomněli i deset let od otevření ulice Josefa Váchala, dříve Školní, která je, jak říká majitel nakladatelství Paseka Ladislav Horáček, vůbec první Váchalovou ulicí na světě.

-red-

Litomyšl na Staroměstském náměstí

V rámci prezentace měst sdružených v České inspiraci dostane město Litomyšl od 3. do 19. července prostor k propagaci v Turistickém informačním centru CzechTourism na Staroměstském náměstí v Praze. Litomyšl je ve sdružení spolu s těmito městy: Jindřichův Hradec, Kutná Hora, Hradec Králové, Polička, Telč, Cheb a Třeboň. Každoročně vydávaný kulturní kalendář České inspirace plný krásných akcí svědčí o tom, že města dokážou oživit památky pestrou nabídkou akcí, na které lákají nejenom domácí turisty, ale dokážou oslovit i stovky zahraničních návštěvníků. Pod heslem "Za kulturou nejen do Prahy" zvou inspirační města k příjemně prožitě dovolené, naplněné možnostmi aktivně stráveného času, ale i kulturním využitím.

-ms-

Cyklobusem Českomoravským pomezím aneb blíž k atraktivitám Litomyšlska, Poličska a Svitavska

Cyklobus 680019, 29. 6.—28. 9. 2008
Přepřevu zajišťuje společnost Zlatovánek

Zlatovánek s.r.o.
Starohradská 407, 572 01 Polička
tel. 461 724 200

5	1	3	km	Tč	Místo	2	6	4
1E	1A	1O				1O	1E	1A
07:30	07:30	16:30	0	0	1 od Litomyšl, aut. nádr. (MHD)	př 09:30	18:25	18:30
	07:42	16:42	8	2	Morašice, host.	09:18		18:18
	07:55	16:55	16	3	Nové Hradce, nám.	09:05		18:05
07:36			4	4	Osík, pošta		18:17	
07:40			7	5	Dolní Újezd, pošta		18:13	
07:46			11	6	Desná, ObÚ		18:08	
07:49			13	7	Poříčí u Litomyšle		18:05	
07:51			15	8	Budislav, pošta		18:03	
07:55			17	9	Proseč, Posekanec		18:00	
07:59	08:04	17:04				od 08:55	17:55	17:55
			23	20	10 Proseč, nást. 2			
08:00	08:05	17:05			od 08:50	17:50	17:50	
08:04	08:09	17:09	26	23	11 Proseč, Paseky, Jednota	př 08:46	17:46	17:46
08:13	08:18	17:18	32	29	12 Borová, žel. st. (MHD)	od 08:37	17:37	17:37
08:23	08:28	17:28				od 08:27	17:27	17:27
			41	38	13 Polička, aut. st. (MHD)			
08:25	08:30	17:30			od 08:25	17:25	17:25	
08:35	08:40	17:40	48	45	14 Květná, host.	př 08:17	17:17	17:17
08:50	08:55	17:55				od 08:00	17:00	17:00
			58	55	15 Svitavy, aut. nádr.			
08:55	09:00	18:00			od 07:59	16:59	16:59	
09:09	09:14	18:14	68	65	16 Janov, Gajer	př 07:45	16:45	16:45
09:25	09:30	18:30	77	74	17 Litomyšl, aut. nádr. (MHD)	od 07:30	16:30	16:30

V prostorách Piaristické koleje na zámeckém návrší proběhla dne 11. června vernisáž výstavy klauzurních prací studentů restaurátorských oborů. Studenti všech zastoupených oborů představili svá díla a uzavřeli tak letní semestr studijního roku 2007 – 2008. Na výstavě byly představeny výsledky práce zejména studentů výtvarné přípravy, ale i studentů oboru restaurování a konzervace kamene, oboru restaurování a konzervace nástěnných maleb a sgrafita, oboru restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů a oboru restaurování a konzervace uměleckých děl na papíře. Akci s příjemnou, neformální atmosférou uzavřelo vystoupení jazzové formace Trialog jazz v Klášterních zahradách. Výstavu si mohli prohlédnout návštěvníci Piaristické koleje do 30. června.

foto Prokop Souček -red-

jede v pátek 10 jede od 29. 6. 2008 do 28. 9. 2008 | jede v sobotu 13 jede od 4. 7. 2008 do 26. 9. 2008 | jede v neděli 14 jede od 5. 7. 2008 do 27. 9. 2008

☐ všechny spoje přepravují cestovní zavazadla, ☑ všechny spoje přepravují jízdní kola. ☐ spoj jede po jiné trase, ☑ přestup na vlak, [MHD] možnost přestupu na městskou hromadnou dopravu. Na lince platí tarif a smluvní přepravní podmínky vyhlášené dopravcem Zlatovánek spol. s r.o. Informace o tarifu a smluvních přepravních podmínkách jsou zveřejněny ve vozidlech na lince.

Vyprávění o litomyšlských domech – 19

Seiál

Dům čp. 60 je v podstatě renesanční. Upraven ve fasádě a interiéru po roce 1814. Zadní část parcely byla později oddělena a byl zde postaven samostatný objekt čp. 765 sousedící s čp. 766, který se rozkládá na parcele patřící k čp. 61. V přední části domu míval zlatnictví Boh. Witerlich, jehož syn Theodor Witerlich, vojenský stavitel, postavil v Litomyšli na Vodních valech v 80. letech 19. stol. dům zvaný Ráj. Za manželku měl sestru litomyšlského purkmistra Josefa Kritznera. Dcera Witerlichova Emilie byla provdána za majitele tiskárny v Litomyšli Vladimíra Augustu, který vlastnil tiskárnu až do roku 1939. Druhá dcera Zdenka měla za manžela Jiřího Hradeckého, sekčního šéfa, který si po odchodu do důchodu postavil rodinný dům na Záhradi.

Dům čp. 61 též zvaný Nová radnice je rovněž v podstatě renesanční s velmi kvalitní fasádou z roku 1770. Býval v majetku hraběte Jiřího Christiána Valdštejna. Po ohni roku 1769 byl zcela přestavěn stavitelem Jiřím Běbou. Fasáda patří mezi nejkrásnější pozdně barokní fasády v Litomyšli. Ve střední části je zdobena dvěma vázami, umístěnými v nikách a uprostřed s Valdštejnským znakem. Na horní římsce jsou čtyři rocaillové vázy.

Tento objekt patřil vždy mezi význačné litomyšlské domy. První majitel, který je znám, byl sládek Matěj; vlastnil dům od roku 1530. Od roku 1563 byl vlastníkem Jan Dalibor, poté reformační českobratrský vůdce Adam Pacelt, kterého roku 1612 stihl hněv vrchnosti a dům mu byl zabaven Polyxenou z Lobkovic. Od té doby se mu říkalo Panský. Roku 1775 dům znovu vyhořel a vrchností byl rychle opraven a uveden do své původní pozdně barokní podoby.

V roce 1809 přišel do Litomyšle mladý invalidní důstojník z napoleonských válek Jan Ludvík Gross. Měl zde sklad tabáku, tzv. abaldu. Než si postavil vlastní dům (čp. 237, Tyršova ulice), pronajal mu hrabě Valdštejn tento panský dům. Gross se oženil s dcerou zámožného řezníka Josefa Hrubeše z čp. 117. Gross byl též asessorem Střelecké společnosti a patřil mezi vůdce hnutí v revolučním roce 1848. O Janu Grossovi píše Alois Jirásek ve své povídce U rytířů a Viktor Kamil Jerábek v románu Štěstí domova.

Roku 1825 koupil dům František Smetana a bydleli zde rodiče paní Smetanové a u nich v roce 1830 jejich vnouček Bedřich. Rodina Smetanová se roku 1831 z Litomyšle odstěhovala do Růžkových Lhotic.

Od roku 1846 patřil dům advokát JUDr. Güllichovi, známému z Jiráskovy hry Magdalena Dobromila Rettigová. Rakušan Dr. Güllich zemřel v roce 1850 a jeho manželka Anna prodala dům roku 1868 městu za sedm tisíc pět set zlatých. Téhož roku 4. listopadu se sem přestěhovaly městské úřady dosud sídlící v čp. 152 na Špitálku (Toulcovovo náměstí). Purkmistrem byl tehdy Jan Janouš a purkmistrovský úřad zde sídlil až do roku 1941.

Dne 18. a 19. září 1880 se zde konala slavnost osazení pamětní desky Bedřichu Smetanovi. Deska totiž nesměla být osazena na rodném domě B. Smetany, na zámeckém pivovaru. Správa zámku v zastoupení majitele knížete Thurn-Taxisa to nedovolila. Proto byla deska umístěna na dům, kde B. Smetana trávil jen krátký čas u svých prarodičů. Podnět k instalaci desky a oslavě odhalení vznesl od Spolku akademiků za předsednictví Ferdinanda Rutha, později známého litomyšlského notáře, a členů výboru Julia Stoklasy, Gustava Seemana a Eduarda Pince. Při této oslavě změnil spolek svůj název na Akademický spolek Smetana. Tato poměrně velká oslava odhalení desky si vyžádala rozsáhlé přípravy. Hlavním řečníkem měl být redaktor Národních listů, novinář a spisovatel, mladočeský politik Josef Barák. Ten ovšem neprošel u Městského zastupitelstva veskrze staročeského. Musel ho proto nahradit prof. Gustav Heš z Pardubic, který

spolku v mnohém přispěl i dobrou radou. Sponzorský dar, jak bychom dnes řekli, vymohl bývalý purkmistr Jan Janouš u Občanské záložny v Litomyšli ve výši dva tisíce zlatých. Subskripcí Spolku akademiků vynesla další potřebné peníze. Morální podpory se k této záležitosti dostalo též od vlasteneckého děkana Antonína Šanty. Bedřich Smetana přijal pozvání a k slavnosti přijel se svým zetěm Josefem Schwarzem, oběma dcerami Zdenkou a Boženou a přítelem, roudnickým poslancem Josefem Srbou – Debrnovem. Hosté přijeli v sobotu 18. září v poledne do Zámruku, kde je čekaly tři kočáry se zástupci pořadatelstva (dráha Choceň-Litomyšle byla v provozu až od roku 1882).

První zastávka po příjezdu do Litomyšle byla u pošty, kde hosty uvítal purkmistr Josef Kritzner s celou městskou radou. Potom jel B. Smetana na děkanství, kde byl hostem Šantovým. Členové rodiny se ubytovali u učitele Františka Kopeckého, který byl Smetanovým příbuzným; byl z rodiny nejstarší sestry Smetanová otc. Odpoledne se Bedřich Smetana v zámeckém divadle zúčastnil slavnosti, kde za řízení učitele a hudebního skladatele Františka Vognera zazněla předehra k operě Hubička. Po ní spisovatelka Teréza Nováková přednesla k této slavnosti napsanou báseň Jaroslava Vrchlického. Gustav Heš promluvil o Smetanovi a poté zazněla slavnostní kantáta sbormistra Českého pěveckého souboru ve Vídni Antonína Buchty, složená k tomuto účelu. Dále byly hrány v úryvcích Smetanovy skladby – 3. věta z kvarteta Z mého života, árie z opery Tajemství a z Braniborů v Čechách, přednesené sólistou Mikulášem. Dva sbory z Prodané nevěsty zazpíval pěvecký sbor Vlastimil, řízený učitelem Romanem Nejedlým. Na závěr byl již hluchý Smetana uveden na jeviště a zde zasypán květy. Byla to nejdojemnější chvíle slavnosti.

Večer bylo město slavnostně osvětleno a pěvecký spolek Vlastimil zazpíval před děkanstvím Bedřichu Smetanovi zastaveničko.

Druhý den, v neděli 19. září šel velký průvod od zámku k radnici a zde zazpíval Vlastimil Smetanovo Věno a za spolek Akademiků promluvil Julius Stoklasa. Poté o Smetanově díle mluvil Josef Heš. Purkmistr Kritzner přijal slavnostně v ochranu pamětní desku. Bedřich Smetana přijel v kočáře až po odhalení desky bouřlivě zdraven a za jásotu projel celé náměstí. Polední banket se odbyval v hostinci U Hroznu. Odpoledne se Smetana nechal dovézt do Nedošinského háje a večer se účastnil studentského plesu na Karlově. Poseděl zde v místnosti před sálem se spisovatelem A.V. Smilovským. Tam ho pozdravil také Alois Jirásek. Druhý den procházel Smetana místa, kde se narodil, zámecké nádvoří a nechal se fotografovat u fotografa V.Glatta. Sbornístru Romanu Nejedlému poslal skladbu Tři jezdci na památku s věnováním. Tento poslední litomyšlský pobyt B. Smetany patřil k těm šťastnějším dnům jeho života. Hned 22. září, když se vrátil do svého jabkenického domova, psal

předsedovi Akademického spolku Ferdinandu Ruthovi: V nitru svém nad míru dojat a pohnut slavností, již slavný komitét na počest v rodišti mém mi uspořádal, nevím, jakým způsobem měl bych nejhodněji vysloviti radost svou za poctu dosavadní činnosti mé způsobem tak skvělým prokazanou!

V trudných okamžicích života mého připravili jste mi, velectení přátelé moji, také chvíle radosti, tolik blažených okamžiků, že v myslí mé doba tato nikdy nevyhyně a vždy bude mi pohnutkou k vytrvalejší ještě činnosti v oboru hudebním.

Byla to skutečně jeho poslední radost, kterou prožil právě ve své rodné Litomyšli. Zdravotní stav se mu náhle velice zhoršil a 12. května 1884 B. Smetana zemřel.

Ještě poznámka k vlastní pamětní desce, kterou vytvořil litomyšlský rodák František Metyš, kameník a sochař. Deska je z mramoru s reliéfem hlavy B. Smetany. Na domě čp. 61 byla osazena do roku 1912, po sejmutí uložena v budově Městského muzea do roku 1924, kdy byla přenesena do interiéru rodného bytu B. Smetany v zámeckém pivovaru. Na pivovaru byla totiž od roku 1912 umístěna deska od akad. sochaře Josefa Šejnosta doplněná písmem dle návrhu arch. Pavla Janáka. Ta byla roku 1949 sejmuta a nahrazena původní Metyšovou pamětní deskou. Šejnostova deska je dnes v Regionálním muzeu.

Na fasádě domu čp. 61 je umístěna orientační bronzová tabulka tohoto znění: Původně tzv. Panský dům Valdštejnů-Vartemberků z konce 18. stol. později v majetku rodiny Bedřicha Smetany.

Přípravuje Alena Randáková

Vzpomínka

Anna Kratochvílová,
* 1. června 1935 Desná.
† 27. dubna 2008 Pardubice

Více dva měsíce uplynuly od smrti autorky dětských knížek Anny Kratochvílové. Rodačka z Desné a absolventka litomyšlského gymnázia debutovala v roce 1976 knihou Pampeliškové ráno, v níž, z pohledu dítěte, popisuje tragickou dobu německé okupace. Dějstům její literární prvotiny se stala právě obec Desná. Následovaly knihy Prázdniny na Krásňovci, Krásňovec žasne a Letní slunovrat v Dolním Andersenově. O jejím spisovatelském umu svědčí pochvalné recenze, uveřejněné na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let v časopise, věnovaném dětské literatuře, Zlatý máj.

-red-

Učitelé ZŠ Zámecká v Levoči

První prodloužený červnový víkend navštívila skupina čtyř učitelů naší partnerskou Základní školu Štefana Kluberta v Levoči.

Přijali jsme milé pozvání a navázali tak na spolupráci započatou již na podzim loňského roku, kdy jsme poprvé v naší škole v Litomyšli přivítali slovenské kolegy.

Setkání v historické Levoči bylo velmi inspirující, obohacující, a především milé a vstřícné. Slovenští kolegové nám připravili opravdu nabitý program, jenž zahrnoval návštěvu školy v době vyučování, prohlídku města se všemi památkami a samozřejmě přípravu projektu výměny žáků, kterou bychom chtěli uskutečnit příští školní rok. Domluvili jsme se, že Litomyšl navštíví nejdříve skupina žáků se svými učiteli ze Slovenska a další návštěva proběhne obráceně, my s našimi žáky se vydáme k nim. Čtyřdenní setkání v Litomyšli bychom chtěli situovat do období oslav výročí 750 let města Litomyšle a mělo by zahrnovat poznání města a jeho historie, míst v blízkém okolí, návštěvu školy i případné sportovní klání. Děti v Levoči tak budou mít poprvé příležitost vidět své litomyšlské kamarády,

s nimiž si již téměř rok čile korespondují. Nás i naše slovenské kolegy tato spolupráce mezi dětmi velmi těší a doufáme, že se rozšíří i mezi další žáky. S těmito plány jsme se v Levoči rozloučili, poděkovali za bohatý program a plni dojmů se vydali nádhernou podtatranskou krajinou domů.

text a foto učitelé ZŠ Zámecká

Děti s LDM nejsou zlé, jsou jiné

Prostory Zámeckého pivovaru zaplnila ve středu 4. června více než stovka lidí, kteří si přišli poslechnout přednášku primářku Hamzovy odborné léčebny pro děti a dospělé Luže - Košumberk, paní PhDr. Lidmily Pekařové.

Červnová přednáška paní doktorky, která je již pravidelným hostem zámeckých setkávání, byla zaměřena zejména na chování a projevy dětí s lehkou mozkovou dysfunkcí (LMD), a to jak ve školním, tak v domácím prostředí. V průběhu přednášky paní Pekařová na příkladech dokonale charakterizovala projevy dětí s LMD a poradila přítomným z řad rodičovské i pedagogické veřejnosti, jak při výchově těchto dětí postupovat a vyhnout se tak častým a těžko odstranitelným chybám, jejichž následky si tyto děti s sebou často nesou až do dospělosti

Ve druhé, rovněž velmi zajímavé části programu, se dostalo na dotazy z publika, které poté, co překonalo počáteční ostych, otázkami doktorky Pekařovou přímo zavalilo. Ze všech otázek, které se na primářku Hamzovy léčebny snesly, byl patrný velký zájem o to, těmto dětem porozumět a naučit se s nimi zacházet. Povaha všech vznesených dotazů však také přímo ukázala na velké nedostatky českého školství, které se po mnoho let potýká s nízkou informovaností v souvislosti s těmito poruchami. Děti s LDM v České republice velmi rychle přibývá a takzvané „elemďáky“ můžeme najít na téměř každém druhu školy a to včetně těch výběrových, jakými jsou třeba gymnázia. Pedagogům často chybí základní znalosti a sami se potýkají s pro-

blémem, jak se k těmto dětem chovat.

Lehká mozková dysfunkce může být zapříčiněna celou řadou faktorů. Vždy se ale jedná o porušení centrálního nervového systému. S diagnózou LMD často souvisí poruchy soustředění, učení (dyslexie - porucha učení čtení, dysgrafie - porucha učení psaní, dysortografie - porucha pravopisu, dyskalkulie - porucha počítáckých dovedností), tzv. psychomotorický neklid, hyperaktivita, často i hypoaktivita, nízká vytrvalost a rychle přicházející únava. Takto postižené děti, jak poznamenala doktorka Pekařová, mnohdy vše kolem sebe ničí, zůstává po nich nepořádek a často nejsou schopny vnímat, co jim říkáme. Nejsou však zlé, jsou často velmi inteligentní a je jen na nás, naučíme-li se s nimi dobře zacházet.

text a foto Prokop Souček

DARO

Sběrné suroviny Dagmar Grulichová (mezi Tramonem a Orion arenou)

oznamujeme všem zákazníkům, že od 5. dubna jsme zahájili

SOBOTNÍ VÝKUP

vždy od 8.30 - 11.00 hodin

Dále nabízíme

- možnost odvozu většího množství kovového odpadu vlastní kontejnerovou dopravou
- přistavení kontejneru na místo určené zákazníkem
- výkup kovového a papírového odpadu za výhodné ceny
- likvidace technologických celků
- nájezdová váha do 30 t.

Kontakty: tel. 461 530 160, fax: 461 619 877, mobil: 777 046 742 p. Grulich
Provozní doba: Po - Pá 8 - 12, 13 - 17, So 8.30 - 11.00 hod.

Realitní a znalecká kancelář
CONSULT VK Litomyšl, s. r. o.

Litomyšl, Smetanovo nám. 120
tel: 461 612 670-1, 728 080 947
e-mail: reality@consultvk.cz

VÝBĚR PRO LITOMYŠL:

Prodej rod. vily s možností podnikání v klid. části města. V suterénu klubovna, v I. NP sál (59 m²), kuchyňka WC, II.NP byt 3+kk, koupelna, WC, v podkroví 3 pokoje, půda. ÚT plyn., plast. okna, bezbariérový přístup, garáž, zahrada. St. p. 182 m², zahrada 751 m². Č. 8069, Cena: info v kanceláři

Pronájem nově zrekonstruovaného nebyt. prostoru ve II. NP (45 m²) blízko centra. Vhodné pro kanceláře, služby, ordinace psychologa apod. Č. 8070, Cena: dohodou

Prodej rod. domu se zahradou v klidné části města. Přizemí-byt 2+1, koupelna, WC, podkroví - 1 pokoj, půda. Napojení na veř. vod., kanál., plyn, elektro 220/380 V. St. p. 280 m², zahrada 203 m². Č. 8071, Cena: dohodou

Prodej bytu 4+1 (103 m²) ve II.NP blízko centra. Kuchyň, koupelna, WC, 4 pokoje, 2 balkony, plyn. kotel. Pěkné bydlení s výhledem do zeleně. Č. 8061, Cena: 2 400 000,- Kč

Pronájem obchodu (cca 150 m²) v okraj. části města, 2 výlohy, skl. prostory, chladárna, rampa, soc. zázemí. Vhodné pro obchod, výrobu, sklad, vzorkovou prodejnu. Č.8062 Cena: 15 000,-Kč/měs.

SUCHÁ LHOTA Prodej rod.domu na okraji malé vesnice. Byt 4+1 se zázemím, ÚT s kotlem na pevná paliva. St. p.133 m², zahrada 665 m². Pěkný výhled do krajiny. Č. 8065. Cena: 1 700 000,- Kč

JANOV Prodej domku s bytem 1+1, soc. zázemím, volný půd.prostor. Vodovod, elektro, možný plyn, žumpa, kamna na pevná paliva. Zahrada 655 m². Č.8064 Cena:dohodou

V případě, že nás oslovíte s nabídkou nemovitosti:
• stanovíme optimální cenu Vaší nemovitosti
• zajistíme nabídku na 10 internet. serverech
• zajistíme Vám kompletní realitní servis včetně obstarání úvěru a pojištění.

Naši kompletní nabídku najdete na
www.consultvk.cz

Finanční poradenství JINAK

Řešíte problémy kolem
bydlení, pojištění (povinné
ručení, životní pojištění,
neživotní pojištění),
investování, zajištění
rodiny nebo chcete ušetřit
na daních?

Obraťte se na náš bezplatný
konzultantský servis:

Marek Slezák
Komenského 101, Luže
Tel.: 777 871 385
marek.slezak@partners.cz
www.partners.cz, www.finmag.cz

Rozloučení se základní školou u moře

Studentská pečeť

Tento školní výlet byl pro nás poslední a zároveň i nejlepší. Paní učitelka pro nás připravila neobvyklý školní výlet do Chorvatska. Na tento společně strávený čas jsme se velice těšili. Ale z organizačních a finančních důvodů nebylo jednoduché ho uskutečnit. Plánovali jsme dlouho. A hodně! Ubytování, místa, která bychom chtěli navštívit a to nejdůležitější – náš jídel-

níček. Vařili jsme si totiž sami. Občas se to úplně nepovedlo, ale hlad byl nejlepší kuchař. 30.5.2008 však nastal den „D“ a my odjeli. Zazili jsme toho mnoho. Navštívili jsme Plitvičská jezera, prohlédli si historické centrum města Šibenik, utráceli na trzích v přístavním městečku Vodice. Na celodenní výlet jsme si zvolili raftování na řece Cetině. Super zážitek bylo skákání do divoké řeky. V kempu jsme měli volný vstup do Wellness centra v Solarisu. Probouzel nás aquaerobic, který s přehledem zvládli i kluci. Koupali jsme se, potápěli a až na pár jedinců se na sluníčku i připálili. Před usnutím jsme se vyřádili na naší soukromé diskotéce. Moc bychom chtěli poděkovat našim řidičům – p. Jiřímu Rojarovi a p. Milanu Tašnerovi. Děkujeme našim sponzorům – p. Radce Andrlíkové, p. Evě Voříškové, p. Milanu Drahošovi a p. Ivanu Velcovi, firmám Vertex a Profistav, kteří nám finančně velice pomohli a bez kterých bychom tento výlet nemohli absolvovat. Bylo to nádherné zakončení základní školy, na kterou budeme všichni rádi vzpomínat. Největší dík patří naší třídní učitelce Lence Ondráčkové, Iloně Krejbychové a Mojmiru Bogdanovi, kteří se o nás nejen na výletě perfektně starali.

text a foto 9.A, ZŠ U Školek Litomyšl

Žákům III. ZŠ angličtina problémy nedělala

Dne 4. května 2008 odjeli žáci naší školy na studijní cestu do Anglie, aby si v praxi ověřili svou schopnost domluvit se v cizím jazyce. Nejvíce obav měly děti z toho, jak budou komunikovat s rodinou, kde byly ubytované po 2-3 žácích. Později se ukázalo, že komunikace v angličtině je snazší než překonat počáteční ostych a obavy z toho, že něco nebude řečeno přesně. Program jsme měli zajímavý a bohatý. Navštívili jsme nejzajímavější místa Londýna, absolvovali jsme vyhlídkovou jízdu na London Eye. V Greenwichu jsme překročili nultý poledník, k pevnosti Tower jsme dopluli po Temži lodí. V Toweru jsme si prohlédli koronovačnou klenotu. Svezli jsme se londýnským metrem. Kromě Londýna jsme se podívali do královského sídla Hampton Court s překrásnými zahradami, do města vysokých škol Cambridge, kde jsme se po řece Cam svezli na lodičkách. Obešli a prohlédli jsme si prehistorickou observatoř Stonehenge, v Salisbury jsme viděli originál Listiny základních práv a svobod – Magna Carta z roku 1215. O zajímavý zážitek se postaral i

Eurotunnel – vlakem jsme podjeli kanál La Manche průměrně 45m pod mořským dnem. Po celou dobu našeho cestování bylo jasno a slunečno. Děkujeme Městu Litomyšl za podporu této vzdělávací akce.

text a foto Irena Matysová a Helena Lorencová, III. ZŠ Litomyšl

Turistický týden „PŘEŽITÍ“

Ve dnech 15.- 20. června 2008 proběhl již čtvrtý ročník tohoto sportovně – turistického týdne pořádaného pro žáky 8. tříd ZŠ T.G. Masaryka. Jako již tradičně se kurz konal v malebném prostředí turistické základny na Budislavi, kam se žáci přesunuli po vlastní ose na kolech. Nebylo tomu během týdne jinak než v předchozích letech – nádherné počasí, spousta soutěží a her. Co bylo nové – batikování triček, zdolávání vysokých lanových překážek, prusíkování. Během celého týdne žáci ležli po skalách, učili se jezdit na lodích, poznávali Maštale na kolech a mnoho dalšího. Kromě těchto zážitků a příjemných chvil si mnozí naši i další kamarádi z druhé osmé třídy.

učitelé III. ZŠ

Rodinné centrum pořádá lekce plavání pro děti

Rodinné centrum Litomyšl – Klub Plaváček pořádá od července do září 2008 na plovárně v Litomyšli hrátky rodičů s dětmi ve vodě. Lekce pro děti od 2 let jsou po předchozí domluvě každý všední den po 16. hodině. V jedné lekci je maximálně 5 dětí s rodičem, podle zájmu a počasí budou lekce rozplánovány na celý týden. Lekce trvá 20-30 minut dle teploty vody a počasí.

Plavání – školička plavání pro děti od 3 do 6 let, je pořádáno jedenkrát týdně ve všední den dle počasí. Celý kurz se skládá z 8 lekcí. V kurzu je max. 6 dětí bez rodičů. Lekce trvá cca 60 minut. Děti se učí základy plavání, skoků do vody a pohybu pod vodou.

Podrobné informace: Jana Valdhansová Kroužilová, Tel. 737 636 855, E-mail: janakrouzilova@seznam.cz

-red-

PRONÁJEM BYTOVÝCH PROSTOR

ve vile v centru Litomyšle
k účelům ordinace, kanceláře a jiné.
Krásné prostředí. Marie Krejsová
Tel.: 605 060 742

Přírodovědně – estetický kurz 6. tříd III. ZŠ Litomyšl

Termín od 8. do 13. června byl pro naše šestáky výjimečným. Strávili ho totiž mimo školu – na táborové základně v Budislavi.

Objednávka počasí byla ideální, protože při cyklo přesunu tam i zpět všechna mračna vydržela „v klidu“ a během pobytu nespadla také ani kapka.

V průběhu týdne si šestáci mohli vyzkoušet batikování a ubrouskovou techniku. S okolní faunou a flórou je nezapomenutelným způsobem seznámil pan Urbánek (kterému tímto způsobem ještě jednou děkují). Zajímavý program pro nás připravili i litomyšlští kynologové. Dokonce i cyklistický výlet přežili všichni ve zdraví. A samozřejmě nechyběly ani lanové překážky a další hry, z nichž určité budou všichni zúčastnění vzpomínat na oblíbenou „učitelskou“ hru Žukloně.

Doufám, že si všichni z kurzu odvezli příjemné i užitečné zážitky.

text a foto Dušan Simonides, III. ZŠ Litomyšl

Úspěch dívek III. ZŠ Litomyšl v basketbalu

Po jasných vítězstvích v oblastním, okresním i krajském kole, kde jsme si postup svými přesvědčivými výkony zasloužili, se náš tým vydal 30. května do Chrudimi na Kvalifikaci na Republikové finále AŠSK basketbalu dívek ZŠ. Zde nám bohužel nepřílo štěstí a hned v úvodním zápase se zranila naše nejlepší hráčka. Její absence na hřišti byla klíčová, poznamenala kvalitu výkonu celého týmu, a tak jsme na turnaji obsadili konečně 3. místo. I přes tuto smůlu musím hodnotit celkové vystoupení děvčat jako velmi vydařené. Proto bych chtěl touto cestou poděkovat všem dívkám za předvedené výkony a reprezentaci naší školy, města i celého Pardubického kraje.

text a foto Pavel Ják

První řada zleva: Lucie Moravcová, Andrea Jirková, Sára Koničková, Vendula Karlíková. Druhá řada zleva: Dana Variousová, Andrea Padělková, Zdena Jůzová, Michaela Vacková, Dana Voleská, Diana Janičková

Vzpomínka na Růženu Vetešníkovou

Dne 18. července uplyne smutný rok od úmrtí naší milované manželky, maminky, babičky a prababičky, paní Růženy Vetešníkové. Kdo jste ji znali a měli rádi, vzpomeňte s námi. S láskou vzpomínám manžel a děti s rodinami
vnučka Radka Hazuchová

Žáci ZUŠ zakončili školní rok koncertem

Mladí hudebníci ze Základní umělecké školy Bedřicha Smetany zakončili mimořádně úspěšný rok slavnostním koncertem ve Smetanově domě. Kromě nejmladších zpěváků, jejichž věkové rozmezí se pohybovalo mezi čtyřmi až pěti lety, na koncertě vystoupil pětadvacetičlenný pěvecký sbor a celá řádka starších instrumentalistů.

Základní umělecká škola pořádá každý školní rok zhruba osm velkých koncertů ve Smetanově domě a celou řádku pravidelných vystoupení v malém sále přímo na půdě školy. „Těchto akcí, když je nasčítám, je mezi čtyřiceti až šedesáti za rok, nejsme totiž jen hudební škola, ale máme i obory jiné: výtvarný, taneční a literární dramatický,“ říká ředitel ZUŠ Radomil Kašpar. Školu v současné době navštěvuje bezmála šest set žáků, jejichž věk se pohybuje od pěti až šesti let, kdy začínají docházet do přípravy, až do osmnácti let - devatenácti let, kdy zpravidla končí gymnaziální studia.

Výuka je rozdělena do dvou cyklů, celková délka studia závisí na zvoleném hudebním nástroji. „Například na trubku nemůžete dát učit se pětileté dítě, takoví žáci začínají nejprve hrou na flétnu, ve vyšším věku pak přecházejí na nástroje náročnější, jakými jsou nástroje dechové. Na smyčcové nástroje se děti naopak začínají učit od malíčka,“ vysvětluje Radomil Kašpar. Na škole lze studovat širokou škálu instrumentů. Nabídka je pestrá, od dechových nástrojů přes smyčcové, klasický klavír až po moderní klávesové nástroje, jakými jsou keyboardy. Podle ředitele Kašpara je historicky nejpobulárnější zobcová flétna, která si drží své výsadní postavení díky nízkým pořizovacím nákladům a celkové nenáročnosti na technické zvládnutí. Pokud se někdo zobcovou flétnu rozhodne studovat dál, má již možnost se hře na tento dřevěný nástroj věnovat i profesionálně. V historii to možné nebylo. Když se někdo v minulosti po absolvování základní umělecké školy chtěl zobcově flétně věnovat dále, jediným místem, kde bylo možné pokračovat ve studiu, byly země Beneluxu, které se na tento nástroj jako jediné v Evro-

pě specializovaly. Nyní je na pražské konzervatoři nově otevřen obor zobcová flétna. Možností ke studiu v českých zemích přibývá. Na konzervatoři, ale i na akademii, můžete najít i dříve neobvyklé obory, jako je třeba studium hry na cimbál. To ale litomyšlská škola nenabízí, jelikož ve východních Čechách hra na cimbál nemá příliš velkou tradici.

Populární je v Litomyšli také hra na kytaru. Menší zájem je o studium nástrojů, které kladou na studenta zvýšené technické nároky a vyžadují notnou dávku trpělivosti. Mezi tyto nástroje patří zejména housle a smyčcové nástroje obecně. Ekonomicky náročná je hra na klavír, který si škola ze svých prostředků těžko může někomu dovolit půjčit.

„Pokud dítě začne studovat na škole nějaký nástroj, prakticky z devadesáti osmi procent jsmo jim schopni nástroj zapůjčit,“ konstatuje ředitel Kašpar. Pokud dítě zjistí, že mu prvotně zvolený nástroj nevyhovuje, není problém přejít na nástroj jiný. „Půjčováním hudební nástroje samozřejmě trpí, proto každý rok obnovujeme hudební park. Snažíme se kupovat především nástroje nové, v historii ale byly i případy, kdy jsme kupovali nástroje použité, zejména kvalitní, značkové za výhodné ceny.“

Ve školním roce 2007 - 2008 zaznamenala Základní umělecká škola Bedřicha Smetany řadu úspěchů.

„Probíhala soutěž „zušek“ v hudebním oboru a měli jsme celou řadu dobrých umístění v krajských kolech, v oboru klavír i umístění v kole ústředním. Ve smyčcových nástrojích se Jirka Habart probojoval v Liberci rovněž do ústředního kola, kde skončil na výborném třetím místě. V Praze byla úspěšná i Pavlína Jiráňová, která obsadila místo druhé. Celý tento náročný rok byl ve znamení přípravy jednotlivých žáků na různé stupně soutěží, byl však úspěšný i v jiných oborech. Výtvarníci se zúčastnili velké výtvarné dílny v Moravské Třebové a dramataci se mohou také pochlubit účasti na několika soutěžích. Na začátku června odjel do Chorvatska na soustředění spojené s vystoupením náš taneční obor společně s tanečnicí z Svitavské základní umělecké školy. Dechovka a bigband se chystají 15. - 17. srpna do partnerské Levoče,“ říká na závěr ředitel Radomil Kašpar.

Prokop Souček

Inzerce

Hledáme privát pro 4 osoby (Litomyšl, okolí autobusového nádrží). mob.: 732 233 376. **Nabídněte starší skleniček** nebo prosklený stylový sekretář menší velikosti za rozumnou cenu. Tel.: 739 307 646. **Nabízím úplně novou knihu** Galerie světového malířství. Levně za 250 Kč. Nevhodný dárek. Tel. 739 307 646. **Koupím domeček** nebo chaloupku, může být i byt o jedné větší místnosti, soc. zařízení, el., voda, malíčka zahrádka pro pejska. Do ceny 450 000 Kč. Tel.: 739 307 646. **Nabídněte starý obraz** města Litomyšl nebo s jeho tematikou, rád bych si uchoval památku na toto krásné město. Tel.: 739 307 646. **Prodám barový pult**, vitrína na zboží, mahagon tel.:607744568. **Prodám dveře** vnitřní plně 60/197 - 1 ks tel.:607744568. **Prodám cep** z roku 1940 - tel.:607744568. **Prodám chodský kávový komplet**, servis a **Mušelínový přehoz** na manželské postele tel.:607744568. **Damaškové bílé povl.** a bavl. prostěradla tel.:607744568. **Nabídkovou tabuli** na zboží (černý plech) tel.:607744568. **Prodám dřevěnou policičku** - vhodná na chalupu tel.:607744568. **Prodám průmyslový ventilátor** tel.:607744568. **Prodám kuchyňskou linku** (vhodné na chatu či chalupu), elektrický sporák se sklokeramickou deskou MORA 3154 a mikrovlnnou troubu Tesla. Tel. 606 619 723. **Prodám rozkládací jídelní stůl** „ovál“ sv. ořech. Cena 2500,- Kč Tel: 724294855. **Prodám dětský kočárek** ABC DESIGN, oranžovo - šedá trojkombinace vč. tašky pro mimí, přehaz.rukojeť, nafuk. kolečka, slunečník, pláštěnka. Cena 1400,- Kč. Dále **prodám dámské kolo** FAVORIT. Cena 1400,- Kč Tel.: 602 893 372. **Přenechám zahrádku** v kolonii u staré plovnárny s prodejem zařízení. Tel: 461613288, 602 893 372. **Prodám byt 3+1** po rekonstrukci v Litomyšli, Dukelská, velmi pěkný stav. Tel.: 777619319.

Dětský den na Veselce

Dětský den na Veselce a za Veselkou startoval dne osmého června ve čtrnáct hodin. Samotnému startu předcházely dlouhé přípravy, včetně jednání s lektorkami ze SPgŠ, shánění vhodných studentů a vystoupení, zajištění a rozmístění atrakcí, výběr a rozdělení cen. Je nutné podotknout, že to vše bychom bez pomoci Střední pedagogické školy zvládali jen s velkými obtížemi.

Začalo se tedy přesně ve dvě hodiny, navzdory nepříznivému počasí se nám podařilo některé ze soutěží umístit venku na dvorku za Veselkou a zrovna v době soutěží přšet přestalo. Každý ze studentů dostal na starost jedno stanoviště. Děti si mohly vyzkoušet love-ní rybek pomocí magnetu i háčků, házení mincí do skleničky, hod na cíl, hledání kuliček, stříhání bonbónů, boj s molitanovou tyčí, prolézání dlouhým pytle a slalom s míčkem na prkně i s pomocí florbalové hole mezi kužely.

Program byl nabitý. Po úvodní hodinovce soutěží jsme shlédli vystoupení tanečnice s hadem a gymnastický výstup na hudbu. Největší vzrušení mezi dětmi vyvolal ještě mladý had slícné tanečnice. Děti si ho mohly také pohladit a vyfotit se s ním. Po rozebrání cen začala druhá etapa dětského dne, a to kolektivní soutěže. Přítomní byli rozděleni do dvou skupin, závodili děti i dospělí. Soutěžili celkem ve třech disciplínách - skok v pytlí, slalom s ping-pongovým míčkem a přetahování lanem. Vítězové i poražení byli odměněni za svoji snahu drobnými sladkostmi. Zatímco končila týmová zápolení, v šatně se již připravovali na svá vystoupení tanečnice s mečem a cvičenky Fitbox teamu z Litomyšle.

Po vystoupeních bylo připraveno poslední překvapení v podobě dětské diskotéky. Nejdříve se děti naučily za

pomocí studentek jednoduchých taneček a poté nastala volná zábava. V prostorách cvičebního sálu za doprovodu dětských písniček Maxim Turbulence a v záplavě nafukovacích balonků řádily děti téměř do šesti hodin večer.

Na základě reakcí přítomných rodičů lze usuzovat, že se dětský den vydařil. My, Samurai klub bojových umění a zástupci SPgŠ, jsme byli rovněž spokojeni. Odcházeli jsme s úsměvy na rtech. Přišlo se k nám pobavit třicet dětí z blízkého i vzdálenějšího okolí. Domácí atmosféra, žádné přehnané fronty a dlouhá čekání, převládala po celou dobu konání. Doufáme, že se z této první vlašťovky stane tradice a budeme se každoročně scházet a bavit společně s našimi dětmi. Na závěr bych ráda poděkovala všem, kteří se na přípravě dětského dne podíleli.

Za Samurai klub bojových umění a sportů
Lenka Seklová

FCH LITOMYŠL PŘIJME VŠEOBECNOU ZDRAVOTNÍ SESTRU PRO DOMÁCÍ PĚČI CHOPS

Požadujeme osvědčení k výkonu zdrav. povolání bez odb. dohledu, min. 2 roky praxe, řidičský průkaz sk. B.

Nabízíme nepravdělně rozvrženou prac. dobu, další vzdělávání, dobrý kolektiv, možnost zkráceného úvazku. **Nástup možný ihned.**

**KONTAKT: 461 619 183, 731 604 315,
603 938 994**

České dědictví UNESCO získalo dotaci z Ministerstva kultury!

Dotační titul s názvem Program pro památky UNESCO byl na Ministerstvu kultury vyhlášen v letošním roce poprvé. Jeho hlavním cílem je dostát závazkům, které České republice vyplývají z přijetí Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. Prostředky alokované pro tento program dosahují výše 18 mil. Kč. Hlavním účelem programu je podporovat rozvoj památek, zapsaných na Seznam světového dědictví, které se nacházejí na území ČR. Dotace jsou poskytovány na projekty, které splňují některou z těchto priorit:

1. Management plán (zpracování či aktualizace existujícího), 2. Prezentace a propagace památek, na které je Program zaměřen (např. označení, publikační projekty zaměřené na různé cílové skupiny, osvětové výchovné projekty), 3. Vědecko-výzkumné projekty vztahující

se k památkám, pro něž je Program určen. Sdružení obcí a měst, která mají na svém území památku UNESCO, tento program velmi přivítalo a také připravilo hned dva společné projekty. Oba byly Komisi pro program Podpora pro památky UNESCO hodnoceny kladně a doporučeny k podpoře. Smyslem prvního projektu je informovat „o všech památkách UNESCO“ v České republice. Cílem je instalovat 12 zvukových průvodců o velikosti asi 100 x 130 cm, které budou mít jednotnou grafiku. Ve formátu MP3 zde budou v mnoha

jazykových mutacích namluveny informace o všech památkách UNESCO. Celý projekt slouží jednak jako pozvánka „kam pojedeme teď“, ale je zde i výrazný prvek osvětový – nebudou samozřejmě chybět informace o tom, co je UNESCO.

Druhý projekt je přípravou na příští rok, který bude v České republice ve znamení předsednictví EU. České dědictví UNESCO chce na významných zasedáních ministrů a dalších vysokých představitelů institucí EU představit Českou republiku jako skutečnou UNESCO velmoc. K zajištění prezentace plánujeme pořídit různé druhy moderních prezentačních prvků tak, abychom mohli samotnou prezentaci pružně přizpůsobit místu a prostředí, kde se budou jednotlivé tzv. „ministriády“ konat.

Celkové náklady na oba projekty jsou 4.471.750 Kč, z toho 3.924.575 Kč činí státní dotace, zbytek půjde z rozpočtu sdružení České dědictví UNESCO.

Michaela Severová,
výkonná ředitelka sdružení
České dědictví UNESCO

Houslové kurzy: koncerty a špičkoví zahraniční lektori

Trináctý ročník mezinárodních kurzů, odstartuje 27. července a potrvá do 17. srpna. Smyčcové kurzy se konají pod záštitou Královské hudební akademie v dánské Kodani a již od roku 1996 je vede vynikající evropský pedagog houslové hry prof. Milan Vítek.

Ten zve mladé houslisty, převážně studenty vysokých uměleckých škol z celé Evropy, na třítydenní setkání, které probíhá na litomyšlském zámku. V individuálních hodinách pak společně s prof. Vitkem studují nový koncertní repertoár. V uplynulých ročních studoval v Litomyšli přes sto osmdesát houslistů z Finska, Švédska, Dánska, Německa, České republiky, Anglie, Španělska, Ruska, Jižní Koreje, Japonska, USA, Řecka, Islandu a z Austrálie. V závěru kurzů mají studenti možnost prezentovat své umění na několika koncertech. Zvláštností třináctého ročníku je rozšíření programu o studium violy a violoncella, které budou zabezpečovat zahraniční lektori. Kromě profesora Vítka budou na kurzech vyučovat: Tim Frederiksen – viola, Amir Eldan – violoncello. Studenti své umění představení v sérii tří sobotních koncertů na litomyšlském zámku. Zahajovací koncert kurzů proběhne 2. srpna v 19.30 hodin na zámku. Druhý koncert 9. srpna od 18.00 hodin a závěrečný koncert 16. srpna v 19.30 hodin.

-red-

Václav Boštík: dosud nevystavovaná díla v Galerii Zdeněk Sklenář

Výstava děl Václava Boštíka s názvem Nedělitelné probíhá od 18. června do 26. srpna v Galerii Zdeněk Sklenář. Vedle tušových kreseb ze sedmdesátých let, ve kterých se Boštík zabýval principem dělení, představuje výstava i dvě dosud nevystavovaná díla z let čtyřicátých a řadu málo známých děl z majetku soukromých sběratelů. Výstava je svou povahou téměř šokující, představuje Boštíka, jak jej většinou neznáme, a doplňuje tak „nedělitelný“ obraz celého mistrova díla. Instalace dokazuje, jak neuvěřitelně široký záběr tento na výsost originální umělec, který se často pohyboval zcela mimo hranice výtvarných žánrů, měl.

Obě díla, která ještě nikdy nepatřila světlo galerijních síní, jsou bez názvu. Vznikla kolem roku 1945, nejsou signována a přilisi Boštíkovi tvorbou nepřipomínají. Přesto existují svědectví rodiny a pamětníků, která dokládají, že jejich tvůrcem je skutečně Václav Boštík. Umělec se ve čtyřicátých letech přátelil s malířem a sochařem Janem Křížkem, se kterým studoval. Oba výtvarníci, jak je patrné i z těchto děl, se navzájem ovlivnili. Křížek se záhy odstěhoval do Paříže. S Boštíkem se již mnohokrát neshledal. Výstavu zahájil 15. června pan Karel Srp, který je zároveň jejím autorem. Promítal se zde unikátní film z vernisáže Boštíkovy grafiky, která se uskutečnila v Galerii Zdeněk Sklenář před jedenácti lety. Zmíněný snímek jako jeden z mála zachycuje malíře, který byl znám svým odporem k fotografování a filmování.

Prokop Souček

Starodávný jarmark

Již dvanáctý Starodávný jarmark probíhal dne 21. června v horní části Smetanova náměstí. Zejména dopolední část programu, ve které vystoupila mj. dechová Litomyšlská jedenáctka BEKRAS, se těšila velkému zájmu návštěvníků. Pořadatelům tak vyšla sázka na litomyšlské hudební formace, které jsou, jak se ukázalo, pro občany Litomyšle téměř stejně tak zajímavé, jako slavné kapely. Odpoledne starodávné tržiště přilákalo i zaměstnance a sólisty opery Národního divadla v Praze. Návštěvníci zde mohli potkat například Jaroslava Březinu, který v inscenaci Prodaná nevěsta ztvárnil Vaška.

-ps-

Elizabeth
svatební studio

dopřejte si originální, výjimečné a luxusní značkové svatební šaty českého výrobce Romantica

nabízíme luxusní značkové šaty, kompletní doplňky pro nevěstu

zajišťujeme svatební oznámení, snubní prsteny, svatební koláčky, cukroví, dorty, kytice, květinovou výzdobu a hudbu pro váš svatební den, foto službu, zpracování svatební knihy

spolupracujeme s profesionálním týmem kadeřnic, vizážistek a fotografů

rezervujte si prosím čas vaší návštěvy
tel.: 606 188 642

Brožičkova 945, Česká Třebová, www.elizabeth-svatebnistudio.cz

prázdninové slevy v Lidovém domě

každé pondělí a úterý
SLEVA NA PIVO 2 Kč

Zlatý Bažant 10° – 16 Kč, Zlatý Bažant 11° – 17 Kč a Plzeň 12° – 24 Kč

každý pátek
GRILOVÁNÍ
klobásy, steaky, ražničí, ryby

každé pondělí až čtvrtek
50% SLEVA NA KULEČNÍK

po celou dobu prázdnin
VÝSTAVA OBRAZŮ
Libor Drobny – STRUKTURY

PETANQUE, ŠIPKY, STOLNÍ FOTBAL
(každá 3 hra zdarma)
ZAHRADNÍ POSEZENÍ s dětským koutkem

**NEKUŘÁČKÁ RESTAURACE
KULEČNÍKOVÁ HERNÁ
LIDOVÝ DŮM LITOMYŠL**

Bělidla 392, tel.: 461 615 910, 605 485 818, www.bclit.org

Taneční škola AMOR zahájí

KURZ ORIENTÁLNÍHO TANCE

**v pátek 5. září
v 17.30 hod v sáleZUŠ (Tunel) v Litomyšli**

Tanec je vhodný pro všechny věkové kategorie.
Bližší informace a přihlášky na mobil 728 684 634
e-mail: A.Moravkova@quick.cz
www.amor-orient.com

ÚKLIDOVÁ FIRMA VÁM ZAJISTÍ

- pravidelný i jednorázový úklid budov, kanceláří, domácností
- úklid po malířích a zednících
- mytí oken, čištění koberců

Litomyšl, Mařákova 1107, ☎ 605 944 345

Lilie Inzerujte v Lilii!

AKAIA

JAZYKOVÁ AGENTURA

Vám nabízí:

- **PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR
S INTENZIVNÍ VÝUKOU ANGLIČTINY**
termíny: 28. 7. – 1. 8., 4. 8. – 8. 8.,
pondělí až pátek 8⁰⁰ - 16⁰⁰
- **LETNÍ KONVERZAČNÍ KURZ
ANGLIČTINY PRO DOSPĚLÉ**
25. 8. – 29. 8.
- **ROČNÍ POMATURITNÍ KURZ
ANGLIČTINY OD ZÁŘÍ 2008**
- **PŘEKLADY A TLUMOČENÍ**
- **VÝUKU angličtiny, francouzštiny,
španělštiny, němčiny, italštiny,
ruštiny, češtiny**

Kontakt: Jazyková agentura AKAIA,
Smetanovo nám. 77, Litomyšl (Slezák)
tel.: 777 345 866, 731 103 727, 608 200 467
akaia@akaia.cz, www.akaia.cz

dům barev

Smetanovo nám. 85,86, Litomyšl
tel.: 461 612 509

- nabídka nátěrových hmot od českých i zahraničních výrobců
- míchání malířských a fasádních barev Primalex – se slevou 10%
- lazurovací laky Primalex a Johnstone's

KERAMICKÉ OBKLADY A DLAŽBY

- od českých, španělských a polských výrobců
- plastové a kovové lišty
- lepidla, spárovací hmoty a silikonové tmely

TAPETY

- samolepící – se vzorem dřeva, mramoru, obkladů atd.
– jednobarevné a vitrážní
- vinylové, papírové a vliesové

NEČEKANÁ SLEVA

na plastová i dřevěná OKNA!

POZOR!

Ke každé zakázce
obdržíte zajímavý
dárek!

PKS | okna

PKS MONT, a.s.

Havlíčková 439
570 01 Litomyšl
Tel./Fax: 461 540 104
e-mail: mont@pks.cz

Záruka kvality! ČSN EN ISO 9001
ČSN EN ISO 14001

www.pks.cz

**VOLEJTE ZDARMA
800 23 00 23**

Nečekanou slevu získáte pouze při uzavření smlouvy do 31.7. 2008.

deceuninck®

Akce platí do okamžiku naplnění výrobní kapacity.

Prodejna Zdravotních potřeb, Purkyňova 1126 - v Domě s pečovatelskou službou
(naproti nemocnici) LITOMYŠL Vás srdečně zve na nákup.

Najdete u nás: zdravotní obuv pro děti i dospělé ■ zdravotní punčochy různých značek
ortézy a bandáže, zdravotnické pracovní oděvy ■ pomůcky pro inkontinenci, dezinfekční přípravky
chodítka, invalidní vozíky, toaletní křesla ■ lékařské nástroje, laboratorní sklo, tonometry
hole, rehabilitační pomůcky a mnoho dalších zdravotních pomůcek, které vám pomohou zlepšit vaše zdraví!
Objednáme vám zboží dle poukazů. Přijďte - jsme tu pro Vás!

www.dentimed.cz

Ceník inzerce ve Zpravodaji Města Litomyšle „Lilie“

- 1 cm² 18,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 21,42 Kč)
- 1 cm² na titulní straně i v Kalendáři akcí 23,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 37,37 Kč)
- 1 cm² inzerce formou článku 13,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 15,47 Kč)
- sleva za opakovanou inzerci 10%
- sleva pro dlouhodobou inzerci (roční) 15%
- sleva pro zařízení Města a příspěvkové organizace 50%
- 1/4 A4 (122 x 80 mm) 1.700,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 2.023 Kč)
- 1/2 A4 (185 x 130 mm nebo 122 x 175 mm) 3.900,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 4.641 Kč)
- celá strana A4, 185 x 264 mm (sleva 25%) 6.593,- Kč + 19% DPH (pro neplátce 7.845,67 Kč)

Ceník je platný od července 2008, přijatý pod číslem usnesení RaM 396/08.

- náklad: 4.300 kusů,
- formát A4, 14-28 stran + vložený kalendář akcí
- vychází 1x měsíčně (vždy první týden v měsíci)
- vydává Město Litomyšl (Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl, kontaktní osoba ing. Michaela Severová, tel: 461 653 311, 461 653 333, fax: 461 612 218, mobil: 775 653 311)
- distribuce zdarma do všech domácností v Litomyšli a integrovaných obcí + prodej v IC (8,- Kč) a předplatitelům

- uzávěrka všech podkladů je vždy 20. dne předchozího měsíce

- první a poslední strana dvoubarva (vínová a černá), zbytek černobíle
- velikost inzertní strany 185 x 264 mm (na zrcadlo)
- strana je rozdělena do tří sloupců - šířka jednoho je 59 mm, šířka dvou je 122 mm, šířka tří sloupců je 185 mm
- požadované technické parametry pro dodané inzeráty: v programu Ilustrator do verze 7 (přípona ai, eps) + písmo na křivky

ÚŘEDNÍ HODINY V REDAKCI LILIE

(Smetanovo náměstí čp. 72, redaktor Prokop Souček)

• úterý 9 - 12 hodin
• středa 13 - 17 hodin
tel. do redakce 461 615 969

Mimo úřední hodiny

• Prokop Souček - tel. 724 917 054,
e-mail: lilie@litomysl.cz
• Michaela Severová - tel. 461 653 311,
775 653 311, e-mail: lilie@litomysl.cz

EXTREME
ORION CUP - 11. ročník

Začátek od 13 hodin
Akci moderuje Lucie Výborná

Freestyle show **Petr Kuchař**

STUNTS - nejlepší kaskadérská čtveřice jezdců v ČR

Silničné disciplíny
Martin Štefl vítěz Českého poháru ve STRONG MAN

Kulturistika
Martin Kasal loňský mistr světa a mistr ČR

Páka F. Živný 2 x mistr světa a 12 titulů ČR

Silniční závody
Lukáš Pešek
Karel Abrahám vítězství MS v kategorie 350 cm

Pitbike show
L. Jankovský
T. Barta, M. Mareš

Soutěže o ceny: běh dětí, páka, pojezdání parků, pívná spartakiáda, půjčovna motokár a čtyřkolek, nafukovací atrakce, sprint auto-moto, bohaté občerstvení

Kapely od 18 hodin
MIXED PICKLES
TŘI SESTRY Revival BANDA
WALDA GANG
OHŇOSTROJ
slovování vstupenek
I. cena: minibike

Děti do 12 let zdarma, ostatní 100,- Kč

Mobilní partneri
EVROPA 2
KALIBR

Více na www.orionracing.cz

2. autodrom - sobota
2. srpen - Vysoké Mýto

Prodám rodinný dům v Litomyšli

blízko centra, garáž na dvě auta, dílna, zahrada, vhodné i na sídlo firmy.
Tel.: 608 759 240

Lilie

Inzerujte v Lilii!

prima
PĚTRA ŠVANDY
STŘECHY - STAVBY - STAVEBNINY

ŠVANDA PRIMA s.r.o.
P. Jilemnického 568, 572 01 Polička
PROVOZOVNA LITOMYŠL

HLEDÁ NOVÉ PRACOVNÍKY na pozice PRODEJCE STAVEBNÍCH MATERIÁLŮ OBCHODNÍ ZÁSTUPCE ŘIDIČ (podmínka Ř.P. sk. C a E)

Kontakt: Švandová, mobil: 777 725 659, 777 725 660,
e-mail: prima.litomysl@unet.cz, prima.policka@unet.cz

KubiK

6,90

**Bonaqua jemně perlivá
a neperlivá**

106,-

Kuřecí řízky chlazené 1kg

11,50

Mléko Tatra 1,5%

Platnost akčních cen potravin od 7. 7. do 15. 7. nebo do vyprodání zásob

Nově otevřena vzorková prodejna VO bytového textilu a ubrusovin

Sokolovská 1, Litomyšl, tel./fax: 461 619 011

**Ubrusovina PVC
s textilním podkladem
šíře 140 cm**

od 65,-/bm

**Ubrusovina PVC folie
šíře 130cm**

od 25,-/bm

99,-

**Koupelnová předložka
50 x 80 cm - 2ks**

Jan Hiller budoval a usilovně šířil sokolské myšlenky

Pokračování z květnového čísla Lilie

Rizení redakce „Věstníku sokolského“ pod Hillerovým vedením, který se stal od roku 1922 týdeníkem, byl plný nových myšlenek, námětů a názorů. Hiller zkoumal nové cesty, směry a současně vynikal jako cvičenec i cvičitel, spisovatel, učitel, jako profesor i ředitel. Nezastavoval se před žádným novým a těžkým úkolem. Ochotně jej přijímal a ještě ochotněji jej vykonával. Z té doby si připomeňme jeho, dnes již známé sokolské, jak přijmout porážku. „Vítězství poražených“, kde se projeví vnitřní síla a láska k věci a duševní převaha v porážce, je vítězstvím nad sebou samým. To koncipoval jako největší vítězství v životě lidském.

V létě 1922 se podruhé oženil s Marií a za rok se jim narodila dcera Alenka.

Sjezdy sokolských redaktorů měly výrazný vliv na vývoj a kvalitu sokolských věstníků a zpravodajství. Sjezdy hodnotily sokolské časopisy, zabývaly se jejich vnitřním obsahem i úpravou a řešily jejich úroveň z hlediska novinářství a zpravodajství. Za řízení Jana Hillera se konaly 4 sjezdy.

Rok 1921 – Kritika na sokolské časopisy a hlídky denních novin

Rok 1922 – Sokolská literatura a organizace sokolských redaktorů

Rok 1923 – Posudky na sokolský tisk

Rok 1925 – Grafická úprava sokolského tisku; Zásady sokolského zpravodajství a dosavadní zkušenost.

Před VII. valným sjezdem v prosinci 1924 se občanský tisk zabýval vnitřní krizí sokolstva, jeho úpadkem apod. Sjezd dal však jasnou odpověď všem. Ukázal lživost negativních tvrzení, neoprávněnost obav. Podal jasný důkaz o vnitřní síle, odhodlanosti a především o poctivé snaze všech, kteří vedou sokolstvo v jednotách, župách a v ústředí. „Tento skvělý úspěch nás všechny zavazuje pracovat všemi silami, abychom dovedli představy a usnesení proměnit ve skutky“ – tak zní závěrečná část sjezdových dokumentů. Nacházejí se tam také podrobné návody pro všechny jednotlivé složky sokolské organizace, jak zdůraznit výchovu občanskou, výchovu mravní, výchovu vlasteneckou pro život veřejný, politický a to ve složkách sokolských i ostatních.

Koncem roku 1923 skončilo jeho působení na Ministerstvu školství a osvěty, kde byl zpravodajem pro tělesnou výchovu od 1. prosince 1920, a od 1. ledna 1924 se stal ředitelem prvního českého reálného gymnázia v Praze II, v Křemencově ulici. Jeho bohaté zkušenosti lidských povah z tělocvičen, živé citění sociální z hlediska těžkého mládí, veliký rozhled kulturní z mnohých cest pomáhal Hillerovi k překonávání nových požadavků, které byly třeba ke zvládnutí ředitelského působení. Uměl se dobře vyhýbat byrokratickým oblastem bývalých starých dob rakouského mocnářství, v těžkých otázkách existenčních, doléhajících i na profesorský sbor i rodiny žáků.

Mnoho se změnilo od dob Hillerových. Nejen v sokol-

stvu, ale i v občanském životě. Neustále realizoval, organizačně přizpůsoboval Tyršovy a Fügnerovy myšlenky, aby tak přirozeným způsobem vychovával a vychoval řadu sokolských spolupracovníků a přispěl nebyvalou měrou k rozvoji sokolství i po své smrti do konce první republiky, do léta roku 1938, do spontánního vystoupení všech složek na X. všesokolském sletu v Praze. Ještě dnes zaznívájí slova přísahy pamětníků starých 88 a více let, kteří na závěr hromadného vystoupení 32 tisíc mužů zvolali na slova Jaromíra Hlavsy: (poslední úsek)

*Stráž nás volá, bratři, vztáhněte své paže,
pevně obejmeme krásnou svoji zem.
Lásku k míru, klidu v srdcích svého lidu
věrně zachováme sami proti všem.*

*Kdož se boji vyhýbá,
kdo se svého práva vzdává,
kdo se matky odřiká?
Zde jsme vládcí!
Zhyneťe jak zemězrádci!*

Mnozí splnili tuto přísahu, přežili i padli. V Litomyšli můžeme číst jejich jména na pamětní desce na sokolovně. Mnozí byli zavíraní, mnozí diskriminováni. V tom čase měli ještě mnoho sil odolávat. Jednotnost národa se podařilo rozrušit a okolnosti II. světové války dokonaly své a dodnes rozrušují bývalé vlastenečty a jiné dobré lidské hodnoty. Pak přišla nová diskriminace. Byla jiná, důraznější a „naše“. I proti ní vyvstal výrazný odpor. Diktatura, když nemohla jinak, uchýlila se ke lsti, kterou známe z dávné historie při dobývání Troje řeckými vojsky. Při zakládání tzv. „akčních výborů“ ve všech složkách tehdejšího života svobodné společnosti se vetřeli radikální komunisté do všech složek a postupně začali rozleptávat a bořit demokratické principy a cíle.

Tím více se dnes zamýšlíme nad výročí Jana Hillera, který na počátku 20. století a ve dvacátých letech po vzniku Československé republiky položil základy zdravého způsobu života, bratrství, štěstí, mravnosti i lásky, ke kterým se dnes obtížně znovu vracíme.

Jaroslav Theimer

Velká cena Města Litomyšle

Tradiční střelecká soutěž "Velká cena Města Litomyšle" se konala v neděli 29. června na okresní myslivecké střelnici Černá Hora. Soutěž zahájil starosta města pan Michal Kortyš, který pozdravil pětáctýřicet soutěžících z celé republiky. Střelby se konaly za pěkného počasí a přátelské atmosféry. Každý soutěžící střílel v loveckém kole dvakrát na asfaltové holuby. Nejvíce zásahů měl pan Jan Hottmar, na druhém místě se umístil pan Aleš Brusman a třetí byl pan Petr Tomášek. Střelecká komise Okresní myslivecké společnosti děkuje Městu Litomyšl za sponzorský dar a za přízeň, kterou tomuto sportu věnuje.

B. Kalivoda

Rozpis služeb stomatologie (soboty, neděle, svátky 8 - 11 hodin)

5. – 6. července – MUDr. Procházka Pavel

Litomyšl, Kpt. Jaroše 404, tel.: 461612733

12. – 13. července – MUDr. Sejkorová Jitka

Polička, Husova 25, tel.: 606202501

19. – 20. července – MUDr. Ševčík Stanislav

Polička, 1. Máje 607, tel.: 461724423

26. – 27. července – MUDr. Švecová Dagmar

Litomyšl, Šmilovského 1122, tel.: 461613663

2. – 3. července – MUDr. Veselíková Ivana

Litomyšl, Smetanovo nám. 97, tel.: 461614569

Úspěšní mladí fotbalisté Litomyšle

Vydařenou sezónu mají za sebou mladí fotbalisté Jiskry Litomyšl v kategorii starších elévů.

Bez výrazných výkyvů prošli podzimní i jarní částí krajského přeboru a v zimních turnajích posbírali několik medailových umístění. Vrcholem však bylo finálové klání přeboru Pardubického kraje, které se konalo ve Svitavách. Mělo vysokou úroveň a vyznačovalo se neobyčejnou vyrovnaností. Většina zápasů končila jednogolovým rozdílem a došlo i na penaltové rozstřely.

Po druhém místě v kvalifikační skupině se litomyšlští utkali v semifinále s týmem Chrudimí a po bezbrankové remíze nešťastně podlehli na penalty 2:3. Pravé drama na hráče Litomyšle čekalo i v zápase o 3. místo. Další remíza a další penalty. Tentokrát je štěstí na straně Litomyšle a znamená bronzové medaile.

Sestava Litomyšle: Vondráček, Beneš-Sůlec, Bureš, Karal, Soukup, Bárta, Mikulecký, Valenta, Petr, Záleský, Štármán, Krejbych, Věneček, Švec, Vejrych, Miklová.

Konečné pořadí přeboru Pardubického kraje:

1. Chrudim 2. Česká Třebová 3. Litomyšl 4. Choceň

5. V. Mýto 6. Tesla Pce 7. MFK Pce 8. Svitavy

Kamenictví 4K

Karel Kopecký, 561 18 Němčice 87

Tel.: 461 610 227, 776 643 713

- Kompletní kamenické a kamenosochařské práce
- Výroba kuchyňských desek a jiných interiérových doplňků.
- Dlažební kostky světlé a tmavé

Obec Benátky nabízí k prodeji zasítované stavební parcely.

Podrobnější informace Vám podá starosta obce osobně, nebo na telefonním čísle 731 151 868

VELKÁ PRODEJNÍ VÝSTAVA
STANY
SPACÍ PYTLE
BATOHY
10.-12.7.2008
Před kulturním domem v Ústí nad Orlicí
Čt, Pa 8.00 - 19.00, So 8.00 - 12.00

Výstavní slevy 20%
Vystaveno 70 stanů
Velký výběr rodinných stanů
Na vystavené zboží sleva 30%
Odborné poradenství při výběru zboží

tel.: 465 525 627, mob.: 737 261 132, www.sportbart.cz

TRUMM BERAND OHUSHY pinguin

BOULING BAR PEKLO

**PŘIJME
do pekelného týmu**

- Čišníka
- Servírku
- Brigádníka

Požadujeme

- Vyučení v oboru • Dostatečná praxe • Reprezentativní vystupování a vzhled • Aktivní přístup k práci • Spolehlivost a flexibilitu • Znalost jazyka výhodou

Nabízíme

- Dobré platové podmínky • Práce v mladém kolektivu • Příjemné prostředí • Možnost sebe-realizace • Firemní stravování zdarma • Možnost zvyhodněného ubytování

Nástup možný ihned!

Kontakt: 777/015 010, peklo@lit.cz

Triatlonisté DTC Litomyšl opět úspěšní

Triatlonisté DTC Litomyšl pokračovali i v červnu v dobrých výkonech. Jana Jiroušková zvítězila v závodech Českého poháru v Poděbradech, kde dokázala porazit i naši olympioničku Vendulu Frintovou a další reprezentantky. Dále obsadila dvě pátá místa v závodech Evropského poháru. Nejdříve v maďarském Balatonfüredu, kde nebyť pádu na kole, tak bojovala i o stupně vítězů, a o týden později na extrémně těžkých tratích v německém Schliersee. Pro Tomáše Kabrhela (na fotografii) byl pohárový závod v Poděbradech zároveň nominačním na mezinárodní Závody olympijských nadějí „Olympic Hopes 2008“. V závodech si vedl velmi

dobře. Po výborném plavání se spolu s dalšími dvěma závodníky pustil do úspěšného úniku při cyklistické části, kterým si zajistil celkovou třetí příčku a reprezentační dres. Závody olympijských nadějí se letos konaly v polském Szczecinek a zúčastnilo se jich sto třicet závodníků. Tomáš startoval ve společném závodě dorostenců a juniorů. Svoje plavecké kvality potvrdil i v tomto závodě, když vyplaval ve vedoucí čtyřčlenné skupině. Na kole se na čele závodu vytvořila asi dvacetičlenná skupina, ve které jezdil i Tomáš. Na běhu však na nejlepší nestačil a obsadil konečně 15. místo.

Text a foto Zdeněk Kabrhel

Litomyšlský pohár ve Stiga hokeji

V sobotu 14. června přilákalo 6.kolo Litomyšlského poháru 2008 pouze 10 zájemců a tato desítka statečných je tak jediná, která se zúčastnila všech letošních turnajů. Body byly tedy relativně „laciné“ a můžete litovat vy všichni, kteří jste z různých důvodů nemohli přijít. Jediná základní skupina skýtala největší rébus v otázce, kdo zůstane s Jiřím Zemanem mimo play-off. Ohrožení se cítili čtyři hráči a Černý Petr nakonec zůstal Pavlu Hüblvi ml., protože si dovolil prohrát s otcem. Čtvrtfinálové dvojice nevypadaly na nějaké překvapení a favorité je ani nepřipustili; pouze Tomáš Lahučký (SHC Votroci Hradec Králové) si v rámci pomalejšího rozjezdu neodpustil jednu porážku od Tomáše Halamy. Semifinále však už bylo na ostří nože, protože hráči se dokonale znají a šance jsou vždy dost vyrovnané. Přesto i tady si favorité nakonec poradili: T.Lahučký porazil Patrika Petra 3:1 a Zdeněk Lopaur Roberta Ježe jen 3:2 a to ještě dokázal otočit ze stavu 0:2! Určitě tušíte, jak byl Robert s výsledkem „spokojen“...asi jako den poté naši fotbalisti. Ani zápas o 3.místo mu chut nespravil, protože Patrik ho porazil 3:0. Finálová bitva byla vyrovnanější, ale T.Lahučký pospíchal na autobus a tak se s Lopym

nemazlil – 3:1. Skupinu o 5.místo vyhrál T.Halama a 9. skončil P.Hübl ml. Redukované pořadí 24 účastníků stále vede T.Lahučký (190) před Z.Lopauřem (180), R.Ježem (143), P.Petrem (138), I.Halamou (101), T.Halamou (98), J.Petrem (80), P.Hübblem ml. (64), P.Hübblem st. (64 – všichni Stiga HC Benátky) atd. Příští turnaj se v DDM Litomyšl bude konat v sobotu 12.7.2008 opět od 14.00 hodin, ale střeďeční liga se o prázdninách bude hrát v restauraci v Benátkách. Co takhle vzít kolo a vydat se tam na malý výlet?

Jindřich Petr

**Obec Benátky
nabízí k pronájmu místní
pohostinství.**

Podrobnější informace u starosty obce
na telefonním čísle 731 151 868.

fa. UMKAM

veškeré kamenosochařské
a hrobnické práce

Pavel BARTONÍČEK

tel: 607 811 807
774 811 807
Dukelská 972
570 01 LITOMYŠL

Výroba panelových hrobek, montáž
Zhotovení nápisů, opravy (zlato, stříbro, barva)
Výroba a opravy pomníků – žula, mramor
Kuchyňské pracovní desky
Obklady krbů, pečíci kameny
Lucerny, vázy - žula, mramor, bronz, nerez
Možnost návštěvy výstavní síně

ukrajinská
RESTAURACE

U KOLJI

Klimatizovaná restaurace s bezbariérovým přístupem vhodná pro firemní jednání, rodinné oslavy, večírky, svatby, obědy i večeře pro skupiny. Pravidelná polední menu.

VEČERNÍ PÁTEČNÍ GRILOVÁNÍ

Připravili jsme pro Vás:

- 20.6. Dobručky z rybníku i řeky
- 27.6. Karbanátky tak trochu jinak
- 4.7. Kuřecí a vepřový mix
- 25.7. Plněná masíčka s překvapením
- 1.8. Dobře naložené steaky

Grilujeme za každého počasí, začínáme v 17 hodin !

Restaurace "U Kolji", Mařákova 365, 570 01 Litomyšl - www.ukolji.cz
rezervace na tel. 461 618 196 a 777 802 440

Maštale 2008: téměř sedm set startujících

14. června se v Proseči a jejím okolí konal 8. ročník cykloamaratonu horských kol Author Cyklo Maštale. Závod obsahoval kromě tří hlavních tratí 25, 50 a 100 km i dětské tratě 10 km, 1 km a 300 m a místní specialitu v podobě 20 km. závodu pro rodinné týmy. Na start se postavilo téměř 700 závodníků celé republiky.

Na nejdělsí stokilometrové trati dominoval Jan Hruška, který za svoji bohatou kariéru startoval na Tour de France i Giru, kde oblékl i růžový dres nejlepšího závodníka. Vítězství na padesátce si připsal Jan Svoboda z Vysokého Mýta, a obhájil tak svůj loňský triumf. Rovněž na pětadvacítce se Stanislavu Mrkosovi, který je členem domácího oddílu Cyklo Stratílek Litomyšl, podařilo obhajoba loňského vítězství.

Během závodu probíhal na prosečském náměstí bohatý doprovodný program, během něhož vystoupili několikrát členové Freestyle BMX Cyklo Stratílek Litomyšl, kteří mají za sebou řadu úspěchů na mistrovství ČR, oddíl Karate Proseč a taneční skupina devčát z místní základní školy. Závodníci i jejich doprovod mohli rovněž využít nabídku mnoha stánku s občerstvením, které jen podpořily příjemnou atmosféru panující v centru města do pozdních odpoledních hodin.

Počasí se letos vydařilo a tak i díky obětavé práci všech pořadatelů, kterými bylo Sdružení obcí Touloucovi Maštale a litomyšlský Dům sportu Stratílek, byl letošní závod opravdu bezproblémový. Všichni účastníci si tak kromě pamětních triček, hodnotných cen a výher z bohaté tomboly odnesli i příjemné zážitky a vzpomínky.

Výsledky: **100 km:** 1. Hruška Jan – Cyklotrenink.com: 3:28:05, 2. Kestler Aleš – Yogi racing Ostrava: 3:36:45

-00:08:40., 3. Sedláček Michal – Author: 3:48:33
-00:20:28; **50 km:** 1. Svoboda Jan – SK Žamberk Tessumi: 1:47:47, 2. Vidlák Marek – PELLs Team: 1:48:50
-00:01:03, 3. Doubek Tomáš – Vokolek Import: 1:49:56
-00:02:09; **25 km:** Mrkos Stanislav – Cyklo Stratílek Litomyšl: 52:10, Sládek Tomáš – MTB Manitou Chrumdim: 52:15 -00:05, Mayer Bronislav: 53:02 -00:52

Text a foto Matěj Samek

Mladší žáci Jiskry Litomyšl bez porážky

Největšího úspěchu ve skončené mistrovské fotbalové sezoně dosáhli pro oddíl kopané TJ Jiskra mladší žáci. Suverénním způsobem zvítězili ve své skupině krajské soutěže, když z 20 mistrovských utkání osmnáctkrát zvítězili, dvakrát remizovali a ani jednou nebyli poraženi. To vše při celkovém skóre 95:10 a zisku 56 bodů. Mladým litomyšlským fotbalistům náleží velká gratulace a přání, aby na tento úspěch navázali i ve svém dalším sportovním životě.

V mistrovských soutěžích ročníku 2007/2008 se dařilo i dalším mládežnických celků Jiskry. Starší žáci skončili v I. třídě druhí za Lanškrounem, obě dorostenecká družstva obsadila šesté pozice v krajském přeboru, velkých úspěchů dosáhli starší élévové: A tým byl třetí v přeboru Pardubického kraje, B družstvo přivezlo bronzové medaile z okresního finále. Mladší élévové zdatně bojovali v krajském semifinále. Jaký rozdíl proti áčku mužů, které v jarní části I. A třídy propadlo a na své postupové ambice muselo zapomenout...

Text a foto Radek Halva

Na fotografii: sedící zleva: Martin Veselík, Matěj Korduliak, Marek Lněnička, Marek Bednář, Michal Kramář, Martin Kohák, David Lochman. Stojící zleva: trenér Ivan Čech, Filip Krátký, Radek Vondráček, Jakub Vomáčka, Denis Pechanec, Matěj Matoušek, Jan Červenka, Jaroslav Vejrych, Jan Chádim a Roman Kopecný.

Mladí volejbalisté bronzoví v krajském přeboru

První červnový víkend skončil přebor Pardubického kraje ve volejbale mladších žáků. Odbijenkáři Jiskry Litomyšl v něm bojovali až do posledního kola o nejvyšší příčky. Poslední dva mistrovské turnaje v Chocni a České Třebové rozhodly o konečném třetím místě a bronzové medaile pro nastupující generaci litomyšlských volejbalistů. Po druhém místě mužů a třetím místě juniorů je to další potvrzení příslušnosti k absolutní špičce v našem kraji v tomto populárním sportovním odvětví.

Pod vedením trenérského tria Novotný, Šulc, Keral reprezentovali Litomyšl: Kuta M., Novotný J., Hospůdka T., Kubík M., Šulc M., Vondráček R., Kapoun V., Vomáčka J., Kašpar V., Lněnička M., Doubek T.

Renata Šulcová

Od 1.7.2008

DŮM SPORTU STRATÍLEK LITOMYŠL

SLEVY KOL AUTHOR 2008 !!!

SLEVY ZA VYSVĚDČENÍ NA CELÝ SORTIMENT DOMU SPORTU STRATÍLEK !!!

Výše slevy dle prospěchu

<p>Například:</p> <p>Původní cena: 34 990 Kč nová cena: 27 990 Kč</p>	<p>Například:</p> <p>Původní cena: 13 990 Kč nová cena: 11 990 Kč</p>	<p>Například:</p> <p>Původní cena: 13 990 Kč nová cena: 11 990 Kč</p>	<p>Novinka!!!</p> <p>Jezdící boty Heelys</p>
---	---	---	--

www.stratilek.cz Smetanovo nám.91 Litomyšl tel.: 461 615 766,121
ul. Vrchlického 127 Polička tel.: 461 722 268

Lilie

Zpravodaj Města Litomyšle. Vychází 1x měsíčně, vydává Město Litomyšl. Kontaktní osoba ing. Michaela Severová, 461 653 311, michaela.severova@litomysl.cz. Redakce: Smetanovo nám. 72, Prokop Souček, tel. (zázn., fax): 461 615 969, lilie@litomysl.cz, www.litomysl.cz/lilie. Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky dopisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Redakce si vyhrazuje právo rozsáhlé příspěvky krátit. Uzávěrka podkladů je vždy k 20. předchozího měsíce. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou. Povoleno rMK ČRE 12017. Grafická úprava a tisk H.R.G. Litomyšl. Náklad 4450 výtisků. Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 8,- Kč.